

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
PREZESA KRAJOWEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ
ZA ROK 2013

Warszawa, maj 2014 r.

WSTĘP	3
1. PLANOWANIE W GOSPODAROWANIU WODAMI	4
1.1. PROGRAM WODNO-ŚRODOWISKOWY KRAJU.....	5
1.2. PLANY GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARACH DORZECZY.....	5
1.3. PLANY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARÓW DORZECZY.....	6
1.4. PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM SUSZY NA OBSZARZE KRAJU.....	8
2. UZGADNIANIE PROJEKTÓW WARUNKÓW KORZYSTANIA Z WÓD REGIONU WODNEGO	9
3. KRAJOWY PROGRAM OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH	10
4. KATASTER WODNY DLA OBSZARU PAŃSTWA, Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA OBSZARY DORZECZY .	11
5. KONTROLA GOSPODAROWANIA WODAMI	12
6. NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ DYREKTORÓW REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ	14
7. NADZÓR NAD FUNKCJONOWANIEM PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNEJ, PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA BUDOWLI PIĘTRZĄCYCH ORAZ PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY HYDROGEOLOGICZNEJ	16
7.1. PAŃSTWOWA SŁUŻBA HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNA.....	16
7.2. PAŃSTWOWA SŁUŻBA DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA BUDOWLI PIĘTRZĄCYCH	19
7.3. PAŃSTWOWA SŁUŻBA HYDROGEOLOGICZNA	20
8. REPREZENTOWANIE SKARBU PAŃSTWA W STOSUNKU DO MIENIA ZWIĄZANEGO Z GOSPODARKĄ WODNĄ OKREŚLONEGO USTAWĄ PRAWO WODNE	22
9. RYBACKIE KORZYSTANIE Z WÓD	23
10. PROGRAMOWANIE, PLANOWANIE I NADZÓR NAD REALIZACJĄ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z UTRZYMYWANIEM WÓD LUB URZĄDZEŃ WODNYCH ORAZ INWESTYCJE W GOSPODARCE WODNEJ	25
10.1. PROGRAMOWANIE, PLANOWANIE I NADZÓR NAD INWESTYCJAMI HYDROTECHNICZNYMI.....	25
10.2. REALIZACJA ZADAŃ PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2007-2013.....	26
10.2.1. <i>Priorytet III: Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska</i>	27
10.2.2. <i>Priorytet V: „Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych”</i>	34
10.2.3. <i>Priorytet VII: Transport przyjazny środowisku</i>	35
10.3. PROGRAM OPERACYJNY INNOWACYJNA GOSPODARKA 2007-2013.....	38
10.3.1. <i>Priorytet VI: Polska gospodarka na rynku międzynarodowym – Działanie 6.4. – Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym</i>	38
10.4. REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW REGIONALNYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH I INNYCH PROGRAMÓW	40
10.5. PROGRAM BUDOWY ZBIORNIKA WODNEGO ŚWINNA PORĘBA W LATACH 2006 – 2013	40
10.6. PROGRAM DLA ODRY – 2006	42
10.7. PROGRAM OCHRONY PRZED POWODZIĄ W DORZECZU GÓRNEJ WISŁY.....	45
10.8. PROGRAM PRIORYTETOWY NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ PN. „BUDOWA, PRZEBUDOWA I ODBUDOWA OBIEKTÓW HYDROTECHNICZNYCH”, CZĘŚĆ 1. OBIEKTY ZGŁASZANE PRZEZ PREZESA KZGW.....	46
10.9. ZADANIA W ZAKRESIE UTRZYMANIA WÓD I URZĄDZEŃ WODNYCH.....	46
11. MONITORING ZJAWISK LODOWYCH I LODOŁAMANIE	52
12. WYKONYWANIE PRZEZ PREZESA KZGW ZADAŃ ORGANU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ, W ZAKRESIE SPRAWOWANIA FUNKCJI ORGANU ODWOŁAWCZEGO I NADZORU ADMINISTRACYJNEGO	54
13. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I WSPÓŁPRACA NA WODACH GRANICZNYCH	55
14. INNE RELACJE Z OTOCZENIEM	57
14.1. WSPÓŁPRACA Z SEJMEM I SENATEM.....	57
14.2. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE.....	58
14.3. ZAŁATWIANIE SKARG I WNIOSKÓW WPŁYWAJĄCYCH DO URZĘDU	63
PODSUMOWANIE	64

Wstęp

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej jest centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach gospodarowania wodami, w szczególności w sprawach zarządzania zasobami wodnymi oraz korzystania z wód, nadzorowanym przez ministra właściwego ds. gospodarki wodnej. Prezes KZGW sprawuje nadzór nad dyrektorami siedmiu regionalnych zarządów gospodarki wodnej (w Gdańsku, Gliwicach, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu). Ponadto Prezes KZGW nadzoruje funkcjonowanie państwowych służb: hydrologiczno-meteorologicznej, hydrogeologicznej i do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej jest dysponentem II-go stopnia środków budżetowych części 22 – gospodarka wodna dla podległych jednostek budżetowych, tj. 7 regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz Biura Koordynacji Programu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry, które realizuje zadania określone dla Jednostki Koordynacyjnej Projektu w Umowie Pożyczki nr 74 36 POL z dnia 11 maja 2007 r., zawartej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju.

Na podstawie art. 91 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 145, ze zm.), Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zobowiązany jest do składania ministrowi właściwemu ds. gospodarki wodnej corocznego sprawozdania z realizacji zadań, o których mowa w art. 90 ust. 1 przedmiotowej ustawy, w szczególności w zakresie:

- 1) prac nad programem wodno-środowiskowym kraju,
- 2) prac nad projektami planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
- 3) prac nad projektem planu ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze kraju, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy,
- 4) uzgodnień projektów warunków korzystania z wód regionu wodnego,
- 5) spraw związanych z prowadzeniem katastru wodnego dla obszaru państwa, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy,
- 6) prowadzenia spraw dotyczących nadzoru nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, a w szczególności kontroli ich działań, zatwierdzania planów działalności oraz sprawozdań z ich wykonania,
- 7) kontroli gospodarowania wodami,
- 8) prowadzenia nadzoru nad funkcjonowaniem państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, państwowej służby hydrogeologicznej oraz państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących,
- 9) reprezentowania Skarbu Państwa w stosunku do mienia, związanego z gospodarką wodną określonego ustawą,
- 10) programowania, planowania i nadzoru nad realizacją zadań związanych z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz inwestycjami w gospodarce wodnej,
- 11) uzgadniania, w części dotyczącej gospodarki wodnej, projektów list programów priorytetowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Prezes KZGW w 2013 r. wykonywał swoje zadania przy pomocy Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w skład którego wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- Departament Planowania i Zasobów Wodnych,
- Departament Inwestycji i Nadzoru,
- Biuro Budżetu i Finansów,

- Biuro Administracyjno-Prawne,
- Samodzielny Wydział do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych.

W 2013 r. do najważniejszych zadań realizowanych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej należały:

- kontynuacja wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej poprzez rozpoczęcie procesu opracowywania MasterPlanów dla gospodarki wodnej, programu wodno-środowiskowego kraju, planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy
- ochrona przed powodzią i usuwanie jej skutków w majątku administrowanym przez regionalne zarządy gospodarki wodnej;
- wdrażanie Dyrektywy powodziowej poprzez kontynuację realizacji projektu „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK);
- intensyfikacja realizacji istotnych dla gospodarki wodnej inwestycji;
- koordynacja działań oraz nadzór w zakresie realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

1. Planowanie w gospodarowaniu wodami

Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i program wodno-środowiskowy kraju są ze sobą ściśle powiązane i, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, są podstawowymi dokumentami planistycznymi, sporządzanymi dla potrzeb gospodarowania wodami w Polsce. Oba wymienione dokumenty opracowywane i aktualizowane są przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy zatwierdzane są przez Radę Ministrów i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Pierwsze plany gospodarowania wodami zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów 22 lutego 2011 r.

Dokumenty te będą podlegały przeglądowi i aktualizacji co 6 lat, tj. kolejno w latach 2015, 2021 i 2027.

W 2013 r. przeprowadzone były prace zmierzające do aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i programu wodno-środowiskowego kraju. Kontynuowano również prace mające na celu przygotowanie innych dokumentów planistycznych związanych z planowaniem gospodarowania wodami (planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz planów przeciwdziałania skutkom suszy). Zakończona została realizacja następujących przedsięwzięć:

- „Opracowanie analizy presji i wpływów zanieczyszczeń antropogenicznych w szczegółowym ujęciu wszystkich kategorii wód dla potrzeb opracowania aktualizacji programów działań i planów gospodarowania wodami”,
- „Charakterystyka wód podziemnych zgodnie z przepisami zał. II.2 Ramowej Dyrektywy Wodnej”;
- „Ustalenie celów środowiskowych dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych”.

Powyższe prace posłużą bezpośrednio do aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz identyfikacji działań na rzecz utrzymania lub poprawy stanu wód, które to zawarte będą w aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju.

1.1. Program wodno-środowiskowy kraju

Program wodno-środowiskowy kraju, opracowany w 2010 r., stanowi realizację wymagań wskazanych w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne oraz Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r., ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. RDW), w zakresie konieczności opracowania programów działań niezbędnych do osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych.

Zgodnie z polityką wodną Unii Europejskiej, do 2015 roku należy osiągnąć zakładane cele środowiskowe dla wszystkich części wód (część wód jest podstawową jednostką w procesie planowania gospodarowania wodami), tj. dobry stan części wód lub dobry potencjał ekologiczny.

Dla potrzeb opracowania pierwszego programu wodno-środowiskowego kraju i pierwszych planów gospodarowania wodami, wykonano szereg dokumentów niezbędnych dla procesu planowania, tj. harmonogram prac wdrożeniowych, wstępne charakterystyki części wód, zinventaryzowano istotne problemy gospodarki wodnej, wykonano ocenę ryzyka nieosiągnięcia przez części wód dobrego stanu lub dobrego potencjału. Określono także programy działań, których wykonanie powinno zagwarantować osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału wód.

W końcu 2013 r. ogłoszony został przetarg na: Opracowanie aktualizacji programu wodno-środowiskowego kraju i planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, które to zadanie współfinansowane jest w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. Realizacja przedsięwzięcia planowana jest na lata 2014-2015.

1.2. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy

Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (PGW), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, wytyczają kierunki działań, mających wpływ na stan zasobów wodnych obecnie oraz ukierunkowują gospodarowanie wodami w przyszłości. Dokumenty te wpływają na warunki rozwoju społeczno-gospodarczego całego kraju oraz poszczególnych regionów. Ułatwiają organom odpowiedzialnym za gospodarowanie wodami podejmowanie optymalnych decyzji dla egzekwowania odpowiedzialnych zachowań wszystkich użytkowników wód, w celu osiągnięcia dobrego ich stanu i zachowania tego stanu dla przyszłych pokoleń.

Zawartość oraz układ PGW wynika z przepisów art. 114 ustawy Prawo wodne oraz Ramowej Dyrektywy Wodnej. Znajduje się w nich między innymi: ogólny opis cech charakterystycznych dla danego dorzecza, podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocena ich wpływu na stan wód, cele środowiskowe dla części wód, podsumowanie wyników analizy ekonomicznej związanej z korzystaniem z wód, podsumowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju.

PGW opracowane zostały dla następujących obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej i Ücker.

W dniu 22 lutego 2011 r. plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy zostały zatwierdzone przez Radę Ministrów.

W 2013 roku kontynuowano prace, zmierzające do aktualizacji i opublikowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – na potrzeby drugiego cyklu planistycznego (2015 r.).

Prowadzone przedsięwzięcia wynikają z zapisów prawa unijnego i polskiego oraz z „Wykazu zadań i działań dla procesu planowania gospodarowania wodami zgodnie z wymaganiami RDW i ustawy – Prawo wodne w latach 2010-2015” (zatwierdzonym przez kierownictwo resortu środowiska 3 listopada 2010 r.). Dokument ten zawiera zestawienie prac i działań, które należy zrealizować w wyznaczonym terminie, wraz z określeniem instytucji odpowiedzialnych za ich wykonanie. W IV kwartale 2013 r. zakończona została weryfikacja wykazu silnie zmienionych (SZCW) i sztucznych części wód (SCW) wszystkich kategorii (tj. rzeczne, jeziorne, przejściowe i przybrzeżne), uwzględniająca nowoopracowane w 2011 r. metodyki dla weryfikacji SZCW i SCW jeziornych, przejściowych i przybrzeżnych (w zakresie części wód rzecznych metodyka nie uległa zmianie), a także ukończono opracowania w zakresie analizy zwrotu kosztów usług wodnych oraz kosztów środowiskowych i zasobowych

Komisja Europejska oceniła przyjęte w Polsce plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy i w grudniu 2012 r. przekazała zalecenia do podjęcia w drugim cyklu planistycznym gospodarowania wodami. W związku z wymaganiami Komisji Europejskiej rozpoczęte zostały prace zmierzające do opracowania tzw. MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry w Polsce, obejmujących planowane i realizowane działania/inwestycje, mogące mieć istotny wpływ na stan jednolitych części wód. MasterPlany będą dokumentami o charakterze przejściowym, obowiązującymi do czasu opublikowania zaktualizowanych planów gospodarowania wodami (22 grudnia 2015 r.). Celem MasterPlanów jest weryfikacja projektów inwestycyjnych w gospodarce wodnej pod kątem spełnienia wymogów prawa europejskiego w dziedzinie gospodarki wodnej. Dokumenty te będą miały charakter strategiczny i nadrzędny dla wszystkich istniejących w Polsce krajowych i regionalnych programów sektorowych, w których planowane będą inwestycje mające wpływ na stan zasobów wodnych. Z chwilą zatwierdzenia MasterPlanów przez Radę Ministrów (co ma nastąpić najpóźniej w sierpniu 2014 r.) zakłada się rezygnację z: programu dla Odry – 2006, programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły, programu bezpieczeństwa powodziowego w regionie wodnym środkowej Wisły.

Od czerwca 2013 r. dla potrzeb wykonania zadania, KZGW (w oparciu o informacje zebrane między innymi z: WZMiUW, RZGW, marszałków województw, poszczególnych resortów i gmin) przygotowywał listę ok. 6,5 tys. inwestycji oraz gromadził stosowną dokumentację dla przeprowadzenia wymaganych analiz. W listopadzie 2013 r. została podpisana umowa na realizację MasterPlanów obszarów dla dorzeczy Wisły i Odry.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki podjął również działania mające na celu opracowanie oceny wstecznej stanu jednolitych części wód, będących w zasięgu oddziaływania inwestycji hydrotechnicznych współfinansowanych z funduszy unijnych w okresie programowania 2007-2013 (ocena symulacyjna stanu jednolitych części wód przed rozpoczęciem realizacji projektu). W grudniu 2013 r. zakończona została praca dotycząca przygotowania modelu szacowania stanu jednolitych części wód w sytuacji brakujących obserwacji. Model zostanie wykorzystany w realizacji przedsięwzięcia, w którego zakres wejdzie wykonanie wyżej wspomnianej oceny wstecznej, które przewidywane jest na rok 2014.

1.3. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy

W 2013 roku w kwestiach związanych z planowaniem w zarządzaniu ryzykiem powodziowym Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej ukierunkował swoje działania przede wszystkim na

dalsze etapy wdrażania postanowień Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, zwanej dalej „Dyrektywą Powodziową”. Działania te polegały zarówno na opracowywaniu dokumentów, których wymaga Dyrektywa Powodziowa, jak i uczestniczeniu w pracach nad nowelizacją ustawy Prawo wodne.

Ponadto w 2013 r. podjęte zostały poniżej wskazane działania, mające na celu opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zredagował i zatwierdził ostateczną wersję „Metodyki opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych” oraz zakończył realizację „Analizy obecnego systemu ochrony przeciwpowodziowej na potrzeby opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych”, finansowanej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Metodyka ma na celu zapewnienie ścisłej koordynacji przygotowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych, z uwzględnieniem planów zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych. Natomiast analiza obecnego systemu ochrony przeciwpowodziowej, stanowi bazę danych, dotyczącą istniejących oraz planowanych do realizacji działań technicznych i nietechnicznych służących ochronie przeciwpowodziowej.

Do dnia 22 grudnia 2013 r. zostały przygotowane mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego. Prace nad opracowaniem ww. map trwały od 2011 r. w ramach projektu ISOK. Mapy zostały sporządzone przez Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu, podjednostki Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB, w konsultacji z Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w Dyrektywie Powodziowej, w dniu 22 grudnia 2013 r. na Hydroportalu KZGW pod adresem: <http://mapy.isok.gov.pl/imap>, zostały opublikowane mapy w wersji kartograficznej w formacie .pdf, dostarczone przez ich wykonawcę – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB. Wersja kartograficzna map jest jednym z elementów składających się na zakres MZP i MRP. Mapy sporządzane są w formie cyfrowej, obejmującej jednolitą bazę danych przestrzennych oraz w postaci wizualizacji kartograficznej w podziale arkuszowym map topograficznych w skali 1:10 000. Wersja kartograficzna obejmuje następujące formaty plików: TIFF, GEOTIFF oraz pdf. Niezwłocznie po otrzymaniu map w formie cyfrowej, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej przystąpił do sprawdzania i weryfikacji ich kompletności, w celu ostatecznego zatwierdzenia przedmiotowych map i przekazania ich regionalnym zarządom gospodarki wodnej oraz innym właściwym organom.

Na mocy ustawy Prawo wodne, za przygotowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy odpowiedzialny jest Prezes KZGW, za przygotowanie PZRP dla regionów wodnych – dyrektorzy poszczególnych RZGW, natomiast za sporządzenie PZRP od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych - minister właściwy do spraw gospodarki morskiej. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych sporządzone zostaną przy dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. W grudniu 2013r. podpisane zostało porozumienie o dofinansowaniu pomiędzy KZGW a Ministerstwem Rozwoju Regionalnego projektu pt. „Wsparcie przygotowania krajowych dokumentów planistycznych w zakresie polityki ochrony

środowiska zapewniających skuteczną realizację polityki spójności – Etap II” na realizację planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych. Na potrzeby realizacji projektu w 2013 roku przygotowano także porozumienia z regionalnymi zarządami gospodarki wodnej (podpisane w 2014r.) oraz podpisano porozumienie z Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Ponadto została przygotowana Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia, dotycząca projektu pn. "Opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych", a następnie w grudniu 2013r. rozpoczęto procedurę przetargową.

W zakresie działań inwestycyjnych i informacyjnych kontynuowano prace nad projektem „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK). Celem projektu ISOK jest stworzenie kompleksowego systemu informatycznego w celu skutecznego powiadamiania i ostrzegania właściwych instytucji i ludności o zagrożeniach. W ramach projektu, w 2013 r. kontynuowano opracowywanie kolejnych wymaganych przez Dyrektywę Powodziową dokumentów planistycznych tzn. map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

Ponadto w 2013 r., po zakończeniu w 2012 r. projektu pn. „Modernizacja systemu IT-GIS OKI dla KZGW i RZGW”, KZGW wraz z RZGW prowadził prace umożliwiające pełne wdrożenie systemu IT GIS-OKI, szczególnie w zakresie funkcjonowania aplikacji dodatkowych. Umożliwiło to m.in. przygotowywanie raportów dotyczących pracy lodołamaczy i potencjalnych zagrożeń powodziowych oraz udostępnianie danych w postaci usług sieciowych.

Inne istotne działania Prezesa KZGW na rzecz ochrony przeciwpowodziowej w 2013 roku to:

- udzielanie odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie oraz pytania osób prywatnych, dotyczące zagrożenia powodziowego, działań Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz przepisów prawa w zakresie ochrony przed powodzią;
- opiniowanie aktów prawnych i dokumentów strategicznych w zakresie ochrony przed powodzią m.in. strategii krajowych, wniosków do NFOŚiGW, dotyczących ochrony przeciwpowodziowej, raportów Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, planów zarządzania kryzysowego, koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, programów związanych z ochroną przeciwpowodziową, programów ochrony środowiska województw, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, regionalnych programów operacyjnych, SPA 2020 itp.;
- przygotowywanie codziennych komunikatów o bieżącej sytuacji hydrologicznej w kraju, na podstawie materiału przekazywanego przez IMGW oraz wyników monitoringu prowadzonego przez RZGW, które następnie przekazywane były m.in. do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz Ministerstwa Środowiska, w celu zapewnienia pełnego dostępu do danych na głównych zbiornikach retencyjnych oraz ogólnej sytuacji na ciekach kraju.

1.4. Przeciwdziałanie skutkom suszy na obszarze kraju

Ustawa Prawo wodne, regulując zagadnienie ochrony przed suszą, powierza to zadanie zarówno organom administracji rządowej jak i samorządowej. Działania KZGW i RZGW w tym zakresie podporządkowano przygotowaniom planów przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy oraz w regionach wodnych, które obok planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy, programu wodno-środowiskowego kraju, planów zarządzania ryzykiem powodziowym, warunków korzystania z wód regionu wodnego, bądź sporządzanych w miarę potrzeb warunków korzystania z

wód zlewni stanowią podstawowe dokumenty planistyczne w procesie gospodarowania wodami. Stosownie do przepisów ustawy, plany przeciwdziałania skutkom suszy powinny zawierać informacje z zakresu analizy możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych, a także propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji. Istotną częścią planu jest również katalog działań, służących ograniczeniu skutków suszy.

W związku z pracami dotyczącymi przygotowania planów przeciwdziałania skutkom suszy, w 2013 r. na zlecenie KZGW zostało sporządzone opracowanie pn. „Ochrona przed suszą w planowaniu gospodarowania wodami - metodyka postępowania”. Celem metodyki było zaproponowanie programu działań służących ochronie przed skutkami susz na obszarze kraju oraz wytycznych dla procesu planowania przeciwdziałania skutkom suszy, dotyczących wielu nowych aspektów koniecznych do wdrożenia, m.in.:

- aspektów organizacyjnych (tj. identyfikacja instytucji i innych grup interesariuszy zaangażowanych w proces planowania, wdrażanie programu działań, monitorowanie przebiegu i skuteczności wdrażania planu),
- aspektów metodologicznych (tj. zaproponowanie zestawu charakterystyk i wskaźników suszy i ich monitoringu dla potrzeb oceny ryzyka suszy),
- aspektów operacyjnych w zakresie operacyjnego monitorowania suszy w celu umożliwienia prognozowania i operacyjnego reagowania na zagrożenie suszą.

Metodyka jest pierwszym tego typu dokumentem, który podejmuje temat ochrony przed suszą, jednocześnie wskazując na potrzebę wypracowania procedur zarządzania ryzykiem suszy. Jej opracowanie miało posłużyć przygotowaniu planów przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy i w regionach wodnych na zidentyfikowanych obszarach najbardziej narażonych na pojawienie się zjawiska suszy.

Prace nad przygotowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy podjęto we wszystkich RZGW. W RZGW Wrocław i Szczecin zakończono sporządzenie opracowań stanowiących podstawę do przygotowania planów przeciwdziałania skutkom suszy. Natomiast w pozostałych RZGW w 2013 r. podjęto działania, mające na celu pozyskanie środków na realizację tego zadania.

2. Uzgadnianie projektów warunków korzystania z wód regionu wodnego

Warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni są w rozumieniu ustawy Prawo wodne ważnymi instrumentami zarządzania zasobami wodnymi, warunkującymi wydawanie pozwoleń wodnoprawnych. Zgodnie z przepisami art. 120 ustawy, warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni ustala, w drodze aktu prawa miejscowego, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, po ich uzgodnieniu z Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, kierując się ustaleniami planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Sporządzanie warunków korzystania z wód regionów wodnych rozpoczęło się po publikacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. W 2009 roku zakończono prace nad metodyką sporządzania warunków korzystania z wód regionu wodnego oraz warunków korzystania z wód zlewni. Z uwagi na fakt, iż warunki korzystania z wód regionu wodnego stanowią element kompleksowego programu działań, mającego na celu osiągnięcie dobrego stanu/potencjału wód do 2015 (z uwzględnieniem derogacji), poprzez eliminację lub zmniejszenie presji, przyjęto termin ich opracowania na koniec 2012 roku, tj. podobnie jak opracowanie i uruchomienie pozostałych działań zapisanych w programie wodno-środowiskowym kraju. Z uwagi na złożoność

procedur związanych z pozyskiwaniem środków finansowych na realizację zadań państwowych jednostek budżetowych nastąpiło przesunięcie terminu zakończenia prac nad publikacją rozporządzeń, ustalających warunki korzystania z wód regionów wodnych oraz warunki korzystania z wód zlewni.

W 2013 r. poszczególne regionalne zarządy zgodnie kontynuowały prace podjęte w latach ubiegłych zmierzające do publikacji rozporządzeń w sprawie warunków korzystania z wód regionów wodnych. Prace te związane były przede wszystkim z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tychże aktów prawnych. W ramach procedury SOOŚ zapewniono możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ponadto projekty rozporządzeń zostały przedłożone do uzgodnień właściwym organom, w tym także zgodnie z art. 120 ustawy Prawo wodne – Prezesowi KZGW. Stopień zaawansowania prac w poszczególnych RZGW był zróżnicowany. W 2013 r. procedurę SOOŚ zakończyły RZGW w Krakowie, RZGW w Poznaniu i RZGW w Warszawie.

3. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Działania Prezesa KZGW prowadzone w zakresie Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) wynikają z przepisów art. 43 ustawy Prawo wodne. Ustawa umocowuje Prezesa KZGW do realizacji zadań związanych z przygotowaniem KPOŚK oraz przedkładania co 2 lata Radzie Ministrów sprawozdania z jego wykonania.

Przepisy prawne Unii Europejskiej w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych, określone w dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, będą w Polsce w pełni obowiązywały od 31 grudnia 2015 r. Zakres inwestycji zapewniających spełnienie tych przepisów został określony w zapisach Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Program ten jest dokumentem koordynującym i porządkującym zobowiązania przyjęte przez Polskę w Traktacie Akcesyjnym w zakresie dyrektywy 91/271/EWG.

Ze względu na znaczną dynamikę inwestycji realizowanych w sektorze gospodarki ściekowej oraz na zbliżający się termin konieczności osiągnięcia pełnej zgodności z wymogami dyrektywy Rady 91/271/EWG, KZGW w 2012 r. prowadził prace związane z czwartą Aktualizacją Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (IVAKPOŚK). W roku 2013 prace nad projektem IV AKPOŚK zostały wstrzymane. Decyzja ta wynika z konieczności przeprowadzenia weryfikacji obszarów i granic aglomeracji oraz związanej z tym aktualizacji ustawy Prawo wodne. Działania realizowane w zeszłym roku skupiły się więc na współdziałaniu KZGW w tworzeniu projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne oraz aktów wykonawczych do tej ustawy (rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji, rozporządzenie w sprawie warunków odprowadzania ścieków do wód i do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie niebezpiecznych dla środowiska wodnego).

W czerwcu 2013 roku odbyło się spotkanie Prezesa KZGW z marszałkami województw dotyczące procesu weryfikacji granic aglomeracji. Zorganizowano również cykl 8 warsztatów z przedstawicielami urzędów marszałkowskich, WFOŚiGW, samorządów, RDOŚ oraz RZGW, podczas których prezentowano zakres planowanych zmian prawnych, omówiono proces wymaganej weryfikacji granic aglomeracji oraz sposób podejścia do prawidłowego wypełnienia przez samorządy

postanowień akcesyjnych. Na podstawie uwag uzyskanych podczas spotkań opracowano uaktualnioną wersję dokumentu pn. „Wytyczne do tworzenia i zmian aglomeracji”.

Pod koniec 2013 roku prezes KZGW opracował, na prośbę KE, wstępny MasterPlan dla wdrażania KPOŚK. Dokument ten został przekazany do KE pod koniec 2013 roku i stanowił wstępną analizę kosztów inwestycyjnych na potrzeby działań planistycznych KE związanych z nową perspektywą finansową Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Dokument ten wymaga doprecyzowania po przeprowadzeniu procesu weryfikacji obszarów aglomeracji i jest ściśle związany z pracami nad IV AKPOŚK. Aktualizacja tego dokumentu, po zakończeniu aktualizacji KPOŚK, jest pilnie oczekiwana przez KE.

W roku 2013 wdrożony został również System Informatyczny dla potrzeb KPOŚK (SIKPOŚK), który jest pierwszym, profesjonalnym systemem umożliwiającym monitorowanie realizacji zadań ujętych w Programie. System ten został wyróżniony statuetką „Zielony laur” przez Polską Izbę Gospodarczą „Ekorozwój”, podczas VIII edycji konkursu.

Pod koniec 2013 roku Prezes KZGW zainicjował powstanie Technicznej Grupy Roboczej ds. KPOŚK. Zespół ten – złożony z ekspertów KZGW, MŚ, wybranych urzędów marszałkowskich i samorządów ma za zadanie wspierać Prezesa KZGW przy podejmowaniu decyzji związanych z realizacją i koordynacją prac nad KPOŚK.

4. Kataster wodny dla obszaru państwa, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy

Kataster wodny dla obszaru państwa, prowadzony przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, obejmuje informacje określone przepisami ustawy Prawo wodne (art. 154 ust 2, w związku z art. 153 ust. 2 pkt 1-3 i 10 oraz ust. 3).

W skład zasobu tworzącego kataster wodny wchodzi informacje o przebiegu sieci hydrograficznej oraz lokalizacji meteorologicznych posterunków obserwacyjno-pomiarowych, przebiegu granic obszarów zlewni, dorzeczy i regionów wodnych, zasobach wód podziemnych, lokalizacji głównych zbiorników wód podziemnych oraz sieci stacjonarnych obserwacji wód, jak również o urządzeniach wodnych.

Udostępnianie informacji z katastru wodnego prowadzone jest zgodnie z art. 155 ustawy Prawo wodne oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 lipca 2006 r. w sprawie zakresu informacji z katastru wodnego podlegających udostępnieniu, sposobu ich przygotowania oraz wysokości opłat za ich przygotowanie i udostępnienie (Dz. U. z 2006 r., Nr 132, poz. 927). Opłaty, pobierane zgodnie z art. 155 ust. 3 ustawy, stanowią przychód budżetu państwa, natomiast opłaty pobierane na podstawie art. 155 ust. 4 - stanowią przychód NFOŚiGW i są przeznaczane w szczególności na utrzymanie katastru wodnego.

W związku z pracami, zmierzającymi do zbudowania Systemu Informatycznego Gospodarki Wodnej (realizującego m.in. zadania Katastru Wodnego), stanowiącego moduł (budowanego również w KZGW) Informatycznego Systemu Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK) podjęto następujące działania:

- W dniu 29.08.2013 r. podpisano umowę na projekt, budowę i wdrożenie Informatycznego Systemu Osłony Kraju Przed Nadzwyczajnymi Zagrożeniami (ISOK), w ramach którego ma powstać System Informatyczny Gospodarki Wodnej.

- W ramach projektu ISOK opracowano „Mapę Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10 000”, która zasilą informacją przestrzenną z zakresu hydrografii zasoby katastru wodnego KZGW i rzgw, a w niedalekiej przyszłości stanowić będzie referencję w SIGW;
- Zakończono przedsięwzięcie pn. „Pilotowe przygotowanie danych do wprowadzenia do Systemu Informatycznego Gospodarki Wodnej (SIGW)”, w wyniku którego zbudowano między innymi spójną i jednolitą dla obszaru kraju bazę danych zawierającą informacje z pozwoleń wodnoprawnych, która zostanie wykorzystana podczas migracji danych do SIGW.

W 2013 r. kontynuowano działania wynikające z wdrażania Dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE).

W związku z obowiązkami Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, który jest organem wiodącym w zakresie danych z tematu Hydrografia (w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej) podjęto następujące działania:

- przygotowano kartę monitoringu za rok 2012 oraz wkład do Programu Budowy Infrastruktury Informacji Przestrzennej na lata 2014-2015.
- uaktualniono serwisy mapowe publikowane w Geoportalu wspierającym proces wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, administrowanym przez KZGW.

5. Kontrola gospodarowania wodami

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz podlegli mu dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, jako organy właściwe w sprawach gospodarowania wodami, zgodnie z art. 156 ust. 2 ustawy Prawo wodne, wykonują kontrolę gospodarowania wodami, w zakresie:

- stanu realizacji planów i programów dotyczących gospodarki wodnej, ustalonych na podstawie ustawy,
- korzystania z wód,
- przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy,
- utrzymania wód oraz urządzeń wodnych,
- przestrzegania nałożonych na właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń,
- przestrzegania warunków obowiązujących w strefach i obszarach ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy,
- przestrzegania warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych oraz na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią,
- stanu zabezpieczenia przed powodzią oraz przebiegu usuwania skutków powodzi, związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych,
- ustawiania i utrzymywania stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i w wodach,
- wykonywania w pobliżu urządzeń wodnych robót lub czynności, które mogą zagrażać tym urządzeniom lub spowodować ich uszkodzenie,
- usuwania szkód związanych z ruchem zakładu górniczego w zakresie gospodarki wodnej.

Zadania kontrolne realizowane były przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w 2013 r. poprzez kontrole planowe i doraźne. Przeprowadzono łącznie 517 kontroli, wydano 199 zarządzeń lub wystąpień pokontrolnych, w 53 przypadkach wystąpiono do organów właściwych w sprawie cofnięcia lub

ograniczenia pozwolenia wodnoprawnego, innych organów administracji (np. WIOŚ, WINB), organów ścigania o podjęcie dalszych, przewidzianych przepisami działań.

Pracownicy KZGW, realizując plan kontroli gospodarowania wodami, zatwierdzony przez Ministra Środowiska, przeprowadzili z upoważnienia Prezesa Krajowego Zarządu kontrole:

- realizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w województwie wielkopolskim,
- wałów i międzywala rzeki Warty w Częstochowie (administrowanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu) w zakresie przestrzegania warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych oraz na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
- gospodarowania wodami zbiornika wodnego Bukówka na rzece Bóbr,
- stanu zabezpieczenia przed powodzią i przebiegu usuwania skutków powodzi związanych z utrzymywaniem wód i urządzeń wodnych dla wybranych wód i urządzeń wodnych w zlewni Sanu,
- stanu zabezpieczenia przed powodzią i przebiegu usuwania skutków powodzi związanych z utrzymywaniem wód i urządzeń wodnych w zlewniach rzek Przymorza administrowanych przez RZGW w Gdańsku,
- gospodarowania wodami przez MEW Wadąg (kontrola sprawdzająca).

Ponadto przeprowadzono 5 kontroli doraźnych, w związku z wpływającymi skargami, w tym jedną na polecenie Ministra Środowiska. Były to kontrole:

- z interwencji dotyczącej niszczenia środowiska i zasypywania „starorzecza rzeki Kamiennej” w m. Stoki Stare,
- w zakresie utrzymywania rzeki Poprad na odcinku od mostu na Rzeczanów do mostu na Suchą Strugę (kontrola przeprowadzona na polecenie Ministra Środowiska),
- w zakresie utrzymywania źródłowego odcinka rzeki Raby w m. Sieniawa,
- w zakresie utrzymywania potoku Jabłonieckiego w Limanowej,
- w zakresie utrzymywania potoku Stolarzówka w m. Ropa.

Szczegółowe zestawienie kontroli gospodarowania wodami przeprowadzonych przez Prezesa KZGW i dyrektorów RZGW w 2013 r. zawarto w Tabeli 1.

Wszystkie kontrole były połączone z wizją w terenie, dodatkowo zapraszano do udziału w kontroli przedstawicieli instytucji związanych z daną sprawą, tj. między innymi przedstawicieli organów samorządowych, spółek wodnych, wojewódzkich zarządów melioracji i urządzeń wodnych.

Działania kontrolne miały charakter prewencyjno-porządkowy, jak również stanowiły podstawę do podjęcia czynności prawnych w stosunku do podmiotów korzystających z zasobów wodnych niezgodnie z obowiązującymi przepisami lub posiadanymi pozwoleniami.

Tabela 1. Kontrole gospodarowania wodami wykonane w 2013 r.

Jednostka	Liczba wykonanych kontroli	Kontrole planowe	Kontrole doraźne	Wydane zarządzenia i wystąpienia	Liczba spraw skierowanych do innych organów
RZGW w Gdańsku	46	22	24	15	9
RZGW w Gliwicach	19	13	6	10	4
RZGW w Krakowie	51	48	3	27	11
RZGW w Poznaniu	34	34	-	7	3
RZGW w Szczecinie	47	34	13	20	7
RZGW w Warszawie	218	106	112	72	17
RZGW we Wrocławiu	91	42	49	48	2
KZGW	11	6	5	-	-
łącznie	517	305	212	199	53

6. Nadzór nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej

Nadzór nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej realizowany był na bieżąco. W ramach nadzoru Prezes KZGW zatwierdził sprawozdania z realizacji planu działalności dyrektorów RZGW w 2012 r., których integralną część stanowiła szczegółowa informacja o realizacji zadań w 2012 r. oraz plany działalności na 2013 r. (sporządzone w dostosowaniu do układu budżetu zadaniowego).

W 2013 r. prowadzono działania w zakresie zarówno kontrolnym, jak i w formie uczestniczenia w bezpośrednim nadzorze nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej przez poszczególne komórki merytoryczne KZGW, w formie opiniowania i zatwierdzania szczegółowych planów działalności finansowej, inwestycyjnej, gospodarowania majątkiem Skarbu Państwa, realizacji działań wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Jednym z istotnych elementów działalności Prezesa KZGW była kontrola merytoryczna wydawanych przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej aktów prawa miejscowego, za pomocą których ustanawiane są strefy ochronne ujęć wód podziemnych i powierzchniowych. Zgodnie z trybem przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie kontroli aktów prawa miejscowego ustanawianych przez wojewodę i organy administracji niezespólonej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), na wniosek Ministerstwa Środowiska zaopiniowano 49 wydanych rozporządzeń dyrektorów RZGW.

W 2013 r., działając z upoważnienia Prezesa KZGW, przeprowadzono 2 kontrole planowe, wynikające z nadzoru sprawowanego przez Prezesa KZGW, w tym 1 kontrolę problemową i 1 kontrolę sprawdzającą.

Kontrolę problemową przeprowadzono w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Obejmowała ona zadanie inwestycyjne pn. „Modernizacja stopni wodnych na Dolnej i Górnej skanalizowanej Noteci: modernizacja stopnia wodnego: Drawsko w km 170+97 gm. Drawsko i Krzyż, pow. czarnkowsko-trzcianecki, woj. wielkopolskie”. Obecnie na ukończeniu są prace nad opracowaniem wystąpienia pokontrolnego.

Kontrola sprawdzająca przeprowadzona w RZGW we Wrocławiu polegała na zbadaniu i ocenie realizacji zaleceń pokontrolnych z kontroli problemowych przeprowadzonych w ubiegłych latach.

Zakres kontroli obejmował:

1. funkcjonowanie kontroli gospodarowania wodami,
2. funkcjonowanie kontroli wewnętrznej,
3. zasady stosowane przy zawieraniu umów zlecenia i umów o dzieło oraz przy ocenie ich realizacji,
4. prowadzenie akt osobowych,
5. wykonanie zaleceń wydanych po kontroli w zakresie ochrony wód i zagospodarowania terenów przylegających do sztucznych zbiorników wodnych w Turawie, Otmuchowie i Nysie, przeprowadzonej przez NIK Delegatura w Opolu w okresie 18.06.2010 – 20.01.2011.

Kontrola wykazała, że RZGW w Wrocławiu nie w pełni zrealizował zalecenia pokontrolne Prezesa KZGW.

Poza kontrolami ujętymi w planie kontroli na 2013 r., przeprowadzono 5 kontroli doraźnych. Trzy kontrole (w RZGW w Gdańsku, RZGW w Warszawie i RZGW we Wrocławiu) dotyczyły przeprowadzania procedur rekrutacyjnych na stanowiska zastępców dyrektora. Sprawozdania z kontroli zostały przesłane dyrektorom kontrolowanych RZGW.

Na polecenie Ministra Środowiska - w RZGW we Wrocławiu - przeprowadzono kontrolę przetargu na dostawę samochodu, ogłoszonego przez RZGW we Wrocławiu w IV kwartale 2012 r. Kontrola wykazała, że w rozpatrywanym postępowaniu doszło do naruszenia art. 7 ust. 1., art 29 ust. 2 oraz art. 36 ust.1 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych. W związku z tym doszło także do naruszenia art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Sprawozdanie z kontroli zostało przesłane do Dyrektora RZGW we Wrocławiu, zaś do Ministra Środowiska została przesłana pełna dokumentacja pokontrolna. Do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych właściwego w sprawach rozpatrywanych przez Międzyresortową Komisję Orzekającą przy ministrze właściwym do spraw administracji publicznej, zostało złożone zawiadomienie z dnia 8 maja 2013 r., znak: KZGW/BBF/070-3/2-13/mk, o ujawnionych okolicznościach, wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, polegające na sporządzeniu w IV kw. 2012 r. opisu przedmiotu zamówienia publicznego na „Dostawę fabrycznie nowego samochodu terenowego dla Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu” w sposób utrudniający uczciwą konkurencję.

Na polecenie Ministra Środowiska - w RZGW w Krakowie - przeprowadzono kontrolę w zakresie zgodności wydatków dokonywanych na realizację programu w latach 2006 – 2013 z przepisami ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego: „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2013” oraz czy wydatki na realizację programu w latach 2006 – 2013 były dokonywane zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Obecnie na ukończeniu są prace nad opracowaniem sprawozdania z kontroli.

Do obowiązków Prezesa KZGW należy również nadzór nad wypełnianiem przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej obowiązków w zakresie rybackiego korzystania z wód oraz realizacji przekazywania uprawnień do tego korzystania. Nadzór ten prowadzono w 2013 r. na bieżąco (p. pkt 9).

7. Nadzór nad funkcjonowaniem państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących oraz państwowej służby hydrogeologicznej

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, Prezes KZGW sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem: państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej (PSHM), państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących – służb, które pełni Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB) oraz państwowej służby hydrogeologicznej (PSH), którą pełni Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

7.1. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna

Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna (PSHM) wykonuje zadania państwa w zakresie osłony hydrologicznej i meteorologicznej społeczeństwa oraz gospodarki, a także na potrzeby rozpoznania i kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych.

Podstawowa działalność państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, w części za finansowanie której odpowiada Prezes KZGW, w 2013 roku realizowana była w ramach trzech umów:

- umowy dotacji nr 43/DE/2013 z dnia 21 czerwca 2013 r., zawartej pomiędzy Ministrem Środowiska, Prezesem KZGW oraz IMGW-PIB, na kwotę 19 120 tys. zł (środki z budżetu państwa – dotacja celowa na finansowanie PSHM),
- umowy nr 481/2013/Wn50/MN-PO-BD/D z dnia 9 lipca 2013 r., zawartej pomiędzy Prezesem KZGW, NFOŚiGW a IMGW-PIB, na kwotę 61 000 tys. zł (środki NFOŚiGW na dofinansowanie działalności PSHM – bieżąca działalność),
- umowy nr 483/2013/Wn50/MN-PO-BD/D z dnia 9 lipca 2013 r., zawartej pomiędzy Prezesem KZGW, NFOŚiGW a IMGW-PIB, na kwotę 4 000 tys. zł (środki NFOŚiGW na dofinansowanie PSHM – roboty inwestycyjne).

Środki pochodzące z dwóch pierwszych umów przeznaczone były na realizację zadań określonych w art. 109 ust. 2 ustawy Prawo wodne, tj.:

- 1) utrzymywanie bieżącej działalności państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej,
- 2) utrzymywanie, odbudowę, rozbudowę, przebudowę i rozbiórkę podstawowej sieci obserwacyjno-pomiarowej PSHM oraz systemu gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych,
- 3) utrzymywanie i rozwój komórek metodycznych,
- 4) opracowywanie danych oraz informacji hydrologiczno-meteorologicznych,
- 5) opracowywanie i publikowanie ostrzeżeń, ogólnych prognoz oraz komunikatów hydrologicznych i meteorologicznych, biuletynów, a także roczników hydrologicznych i meteorologicznych.

Środki pochodzące z trzeciej umowy - umowy nr 483/2013 /Wn50/MN-PO-BD/D przeznaczone były na sfinansowanie zadań inwestycyjnych na potrzeby PSHM. W ramach tej umowy realizowano m.in.:

- wykonanie projektów, dokumentacji technicznej, ekspertyz dla planowanych przedsięwzięć;
 - a) planowanego radaru meteorologicznego na terenie woj. opolskiego (etap II),
 - b) planowanego radaru meteorologicznego na terenie woj. warmińsko-mazurskiego,
 - c) realokacji radaru meteorologicznego w Gdańsku,

- d) nowej lokalizacji Stacji Hydrologiczno-Meteorologicznej (SHM) Kołobrzeg-Dźwirzyno,
 - e) termomodernizacji budynku Ośrodka Aerologii w Legionowie,
 - f) modernizacji budynku stacji SHM Gdańsk-Świbno,
 - g) modernizacji ogrodzenia SHM Zakopane,
- budowę przyłącza wodociągowo-kanalizacyjnego wraz z przystosowaniem istniejącej instalacji na Stacji Pomiarów Aerologicznych we Wrocławiu,
 - modernizację dachu i tarasów budynku Ośrodka Aerologii w Legionowie oraz tarasu pomiarowego stacji SHM Zakopane,
 - rozbudowę budynku „B” Oddziału IMGW-PIB w Krakowie (etap III),
 - budowę pomieszczeń garażowo-magazynowych, ogrodzenia, wjazdu, drogi dojazdowej do posesji oraz modernizację oświetlenia na terenie Działu Służby Pomiarowo-Obserwacyjnej (DSPO) Słupsk,
 - rozbiórkę starego budynku SHM Łeba,
 - budowę automatycznej telemetrycznej stacji synoptycznej ASS Resko (w nowej lokalizacji).

W 2013 r. na potrzeby państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, w wyniku działań podjętych przez KZGW, pozyskano dodatkowo środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa pn. „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych”, w kwocie blisko 131 tys. zł na sfinansowanie zadania polegającego na budowie stanowisk wodowskazowych oraz zakupie i montażu telemetrycznej aparatury pomiarowej w lokalizacjach: profil Wychódźc na rzece Wiśle, profil Popowo na rzece Bug, profil Małkinia na rzece Bug, realizowanych w ramach państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej. Ww. lokalizacje stacji zostały ustalone w drodze konsultacji i uzgodnień pomiędzy IMGW-PIB a wojewodą mazowieckim, który wnioskował do Ministra Środowiska o zagęszczenie sieci wodowskazów na Wiśle, Bugu i Narwi.

W 2013 roku, pomimo działań podjętych przez KZGW i Ministerstwo Środowiska nie zostały przyznane środki z rezerwy celowej „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych” na kontynuację procesu odtwarzania majątku państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej. Przedsięwzięcie to realizowane było corocznie, począwszy od 2008 roku.

Realizacja umów, a tym samym realizacja przez IMGW-PIB zadań państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej w 2013 r. przebiegała prawidłowo, czego efektem było zapewnienie podstawowej osłony hydrologiczno-meteorologicznej kraju, w tym również w okresach zagrożenia powodzią, czy też w okresach występowania groźnych zjawisk meteorologicznych. Realizując ustawowe zadania PSHM, w 2013 roku wykonano łącznie m. in. 28 889 ogólnych prognoz meteorologicznych krótko- i średniookresowych oraz 1 286 ostrzeżeń meteorologicznych o niebezpiecznych zjawiskach pogodowych (głównie dotyczących wystąpienia intensywnych opadów, czy też silnego wiatru).

W zakresie hydrologii opracowano ponad 13 tys. różnego rodzaju prognoz hydrologicznych, w tym 7 397 rutynowych trzydniowych prognoz stanu wody, 1 084 trzydniowych prognoz stanu wody w okresie zagrożenia oraz 1 127 prognoz dopływu do zbiorników, a także wydano 389 ostrzeżeń hydrologicznych. W ramach PSHM wydano blisko 40 tys. komunikatów o aktualnej sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej i przewidywanym jej rozwoju. W okresach zagrożeń wykonano blisko 7 400 komunikatów na potrzeby wojewódzkich struktur kryzysowych. Wyniki pomiarów i obserwacji uzyskane w ramach państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej oraz różnego rodzaju produkty wytworzone przez PSHM (prognozy, komunikaty, mapy i in.) zasilają bazy danych

systemu gromadzenia i rozpowszechniania historycznych danych hydrologicznych oraz meteorologicznych, a także Systemu Obsługi Klienta (w bazach SOK zgromadzono ponad 1 500 tys. produktów). W zakresie wymiany międzynarodowej prowadzonej przez IMGW w ramach Globalnego Systemu Telekomunikacji otrzymano ok. 10 000 tys. depesz (synoptycznych, aerologicznych, prognoz, ostrzeżeń itp.) oraz rozesłano ponad 1 000 tys. depesz polskich, realizując w ten sposób obowiązki wynikające z udziału PSHM w Programie Służby Pogody Światowej Organizacji Meteorologicznej.

Pełniąc państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej jest również wykonawcą Komponentu C2 pn. „Poprawa osłony przeciwpowodziowej”, będącego częścią projektu pn. „Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry”. Komponent C2, którego podstawowym celem jest wprowadzenie udoskonaleń w systemie prognozowania powodzi oraz w systemach prognozowania i ostrzegania PSHM, IMGW-PIB realizuje w ramach umowy pomiędzy Prezesem KZGW a IMGW (umowa nr DINpi-081/3-2/2009 z dnia 23 lutego 2009 r.), zawartej na podstawie Umowy Pożyczki Nr 7436 POL z dnia 11 maja 2007 r. podpisanej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju (Bankiem Światowym). Środki na ten cel, przewidziane dla IMGW, w łącznej wysokości 9,5 mln euro, pochodzą z kredytu Banku Światowego.

Główne działania prowadzone w ramach Komponentu C2 w 2013 r. to zadania:

- C2.1 „Opracowanie algorytmów weryfikacji jakości pomiarów hydrologiczno-meteorologicznych i prognoz hydrologicznych” - 15 stycznia 2013 r. IMGW-PIB podpisał kontrakt z konsultantem ADASA Sistemas S.A.U z Hiszpanii na realizację pakietu zadań C2.1. W okresie objętym sprawozdaniem konsultant realizował zadanie, dostarczając m.in. Platformę Szkoleniowo-Testową, Podręcznik Administratora i przeprowadzając testy akceptacyjne Platformy oraz szkolenia administratorów i użytkowników.
- C.2.6 "Wdrożenie systemu weryfikacji jakości pomiarów hydrologiczno-meteorologicznych i prognoz hydrologicznych, rozszerzenie funkcjonalności Systemu Obsługi Klienta (SOK) i wdrożenie Centralnej Bazy Danych Historycznych" - wykonawca Asseco Poland S.A. kontynuował realizację kontraktu zawartego w dniu 16.12.2011 r.. Dokonano m.in. odbioru operacyjnego Głównego Komponentu, a System C2.6 został przez kontrahenta przekazany do IMGW-PIB do produkcyjnego użycia. W IV kwartale 2013 r. wykonawca zajmował się integracją algorytmów weryfikacji danych z Systemu C2.6.
- C2.12 "Wsparcie techniczne Projektu oraz wzmocnienie instytucjonalne IMGW" - Wykonawca Artelia Eau&Environnement uczestniczył w realizacji projektu, opiniując m.in. dokumenty formalne i techniczne oraz dokumentację projektową, która powstawała w ramach realizacji kontraktów C2.1 i C2.6.

W 2013 r. na potrzeby Komponentu C2 przekazano do IMGW środki w łącznej wysokości 13 689 929 zł (łącznie od początku realizacji przekazano blisko 30 296 tys. zł).

W II półroczu 2013 roku w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowym Instytucie Badawczym przeprowadzono planową kontrolę problemową, którą objęto realizację wybranych zadań dotyczących modernizacji infrastruktury PSHM.

7.2. Państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących

Zgodnie z przepisami art. 64 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne właściciele budowli piętrzących są obowiązani zapewnić prowadzenie badań i pomiarów umożliwiających ocenę stanu oraz bezpieczeństwa budowli. Dla budowli, będących własnością Skarbu Państwa, zaliczonych na podstawie przepisów ustawy Prawo budowlane do I lub II klasy, okresowe badania wykonuje Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy - Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór (IMGW OTKZ). Wraz z wejściem w życie przepisów ustawy z 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, zadania te realizowane są przez IMGW OTKZ w ramach państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących. Ocenie wykonywanej przez państwową służbę podlegają również budowle piętrzące, stanowiące własność Skarbu Państwa niższych klas, jeżeli jest to konieczne z uwagi na ich stan techniczny.

Ustawa Prawo wodne nie wskazuje częstotliwości, z jaką obiekty piętrzące powinny podlegać ocenie stanu technicznego. Zakres i częstotliwość ocen i pomiarów uzgadniane są przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w porozumieniu z IMGW OTKZ.

W ramach ocen stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wykonywane są pomiary i badania poszczególnych elementów budowli takich jak korpus, podłoże, urządzenia przeciwfiltracyjne, urządzenia drenażowe, urządzenia do przepuszczenia wody, skarpy i ich otoczenie, urządzenia pomiarowe. Badania i pomiary, w zależności od obiektu, obejmowały między innymi:

- pomiary odkształceń nasypów,
- wyznaczenie krzywych depresji,
- obserwacje wycieków i wysięków na skarpach i korpusach,
- badania wytrzymałościowe betonów,
- badania podwodne betonów,
- badania geotechniczne wytrzymałości gruntów.

Na podstawie badań i pomiarów opracowywane są oceny stanu technicznego, których zestawienie i analiza znajduje się w sporządzanym corocznie Raporcie o stanie technicznym i bezpieczeństwie budowli piętrzących w danym roku. Wnioski z Raportu informują między innymi o potencjalnym i rzeczywistym zagrożeniu stwarzanym przez poszczególne elementy budowli piętrzących.

Przeprowadzone przez OTKZ badania i pomiary, a w ich efekcie oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wykazały, że najczęściej występującymi uszkodzeniami na obiektach piętrzących są:

- zjawisko intensywnej filtracji oraz wiążąca się z nim nieefektywna praca drenaży i systemów odwadniających lub ich uszkodzenie;
- erozja stanowiska dolnego i górnego budowli piętrzących;
- uszkodzenie korpusów budowli ziemnych (rozgęszczenie) i betonowych (ubytki konstrukcji),
- uszkodzenie aparatury kontrolno-pomiarowej.

Finansowanie tych prac realizowane jest ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (w zakresie budowli piętrzących, będących w administracji RZGW) oraz ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych (w zakresie wałów przeciwpowodziowych administrowanych przez zarządy melioracji i urządzeń wodnych i RZGW).

W 2013 r. państwowa służba wykonała pomiary i badania oraz oceniła pod względem stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowle piętrzące, będące w administracji regionalnych

zarządów gospodarki wodnej na kwotę 5 249,9 tys. zł. Prace wykonano na podstawie umowy nr 997/2012/Wn50/NE-GW/D zawartej 31 grudnia 2012 r. W ramach zadania, w 2013 r. wykonano odpowiednie pomiary i wyznaczono przemieszczenia dla 138 obiektów. Biorąc pod uwagę cykliczność oraz zwiększany rokrocznie zakres pomiarów i badań, w latach 2009-2013 wykonano oceny dla 235 obiektów klas I-II oraz innych obiektów wskazanych przez Prezesa KZGW.

W 2013 r. w ramach przeprowadzanych przez służbę ocen wałów przeciwpowodziowych, poddano badaniom i pomiarom 208 odcinków wałów przeciwpowodziowych klasy I i II o łącznej długości 656,7 km. Dla porównania w latach 2009-2013 wykonano badania i pomiary dla 355 odcinków wałów o łącznej długości 1922,3 km. Prace na wałach administrowanych przez wojewódzkie zarządy melioracji wodnych wykonano na terenie województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, małopolskiego, mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego. Badaniom poddano także wały znajdujące się w administracji RZGW w Gliwicach i Wrocławiu. Wartość prac, zgodnie z umową z 29 sierpnia 2013 r. wynosiła 6 300 tys. zł. Rozliczenie końcowe umowy zostało przyjęte przez Ministerstwo Środowiska 4 lutego 2014 r.

7.3. Państwowa służba hydrogeologiczna

Państwowa służba hydrogeologiczna (PSH), którą na mocy ustawy Prawo wodne pełni Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB), zgodnie z art. 102 ust. 2 tej ustawy, wykonuje zadania państwa na potrzeby rozpoznawania, bilansowania i ochrony wód podziemnych w celu racjonalnego ich wykorzystania przez społeczeństwo oraz gospodarke.

Do głównych zadań państwowej służby hydrogeologicznej należy:

- wykonywanie pomiarów, obserwacji i badań hydrogeologicznych,
- gromadzenie, przetwarzanie, archiwizowanie oraz udostępnianie zgromadzonych informacji dotyczących warunków hydrogeologicznych, wielkości zasobów, stanu fizykochemicznego i ilościowego wód podziemnych,
- prowadzenie i aktualizacja baz danych hydrogeologicznych,
- wykonywanie bieżących analiz i ocen sytuacji hydrogeologicznej,
- opracowywanie oraz przekazywanie prognoz zmian wielkości zasobów, stanu oraz zagrożeń wód podziemnych,
- opracowywanie i przekazywanie organom administracji publicznej ostrzeżeń przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w strefie zasilania oraz poboru wód podziemnych.

Zadania państwowej służby hydrogeologicznej były finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa oraz, podobnie jak w latach poprzednich, dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W 2013 r. środki budżetu państwa, w kwocie 1 930 tys. zł, zostały przeznaczone na finansowanie zadania pn. „Prowadzenie pomiarów stanu zwierciadła wód podziemnych lub wydajności źródeł, w ramach Sieci Obserwacyjno-Badawczej Wód Podziemnych” w 800 punktach badawczych na podstawie umowy dotacji nr 42/DE/2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. W 2013 r. wykonano 81 089 pomiarów poziomu zwierciadła wody, z czego średnio ok. 20 000 pomiarów w każdym kwartale.

Ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2013 r. finansowano realizację następujących przedsięwzięć państwowej służby hydrogeologicznej:

- „Zadania państwowej służby hydrogeologicznej w latach 2012-2014” na podstawie umowy pomiędzy NFOŚiGW i PIG-PIB nr 675/2012/Wn-50/FG-HG-DN/D z dnia 16 października 2012 r., zawartej na kwotę 46 996 tys. zł. W ramach ww. umowy, zakres zadań obejmuje wykonywanie pomiarów, obserwacji i badań hydrogeologicznych w zakresie oceny stanu ilościowego wód podziemnych, prace badawcze i rozwojowe na potrzeby rozpoznawania, bilansowania i ochrony wód podziemnych, opracowywanie bieżących analiz i ocen sytuacji hydrogeologicznych, a także gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych hydrogeologicznych i modernizację baz danych. Prowadzono ponadto bieżące prace związane z utrzymaniem i rozwojem punktów badawczych i hydrogeologicznych urządzeń pomiarowych sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych.
- „Wykonanie programów i dokumentacji geologicznych określających warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) dla potrzeb planowania i gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy” w oparciu o umowę nr 195/2009/Wn 50/FG-hg-tk/D z dnia 08 czerwca 2009 r. zawartą pomiędzy NFOŚiGW, KZGW a PIG-PIB, na lata 2009-2016. Po zmianach umowy w 2012 r. koszt wykonania przedsięwzięcia uległ obniżeniu do kwoty ok. 64 190 tys. zł. Celem przedsięwzięcia jest udokumentowanie warunków hydrogeologicznych w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych dla 101 dotychczas nieudokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) oraz dokonanie pilotażowej reambulacji wykonanych dokumentacji dla 15 zbiorników obejmującej ich dostosowanie do obowiązujących przepisów prawnych i ustaleń zawartych w „Metodyce wyznaczania obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych dla potrzeb planowania i gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy”, wykonanej w 2008 r. W latach 2009-2011 zrealizowano I transzę dokumentacji, obejmującą wykonanie 29 dokumentacji hydrogeologicznych. W 2012 roku kontynuowano prace nad realizacją II transzy dokumentacji, w ramach której zostały sporządzone 33 dokumentacje hydrogeologiczne. W 2013 r. przystąpiono do realizacji III (ostatniej) transzy, obejmującej prace nad sporządzeniem 39 dokumentacji hydrogeologicznych GZWP.
- „Reorganizacja, rozwój i przystosowanie sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych do wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej” na podstawie umowy nr 454/2009/Wn 50/FG-hg-tk/D z dnia 23 września 2009 r., zawartej pomiędzy NFOŚiGW, KZGW a PIG-PIB, realizowanej do 2015 r. do kwoty ok. 32 360 tys. zł. Celem pracy jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania państwowej służby hydrogeologicznej dla potrzeb wypełniania zobowiązań i zadań wymienionych w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne i przepisach wykonawczych do ustawy oraz w odpowiednich Dyrektywach Unii Europejskiej. W ramach tego przedsięwzięcia planuje się m.in. wykonanie prac wiertniczych, budowlanych, technicznych, związanych z instalacją hydrogeologicznych otworów badawczych i ich wyposażeniem oraz zakup aparatury automatyki pomiarowej, analitycznej, sprzętu terenowego dla poboru próbek wód podziemnych, sprzętu transportowego, łączności i sprzętu komputerowego oraz wyposażenia osobistego pracowników służb pomiarowo-obszernych, związanych z reorganizacją i przystosowaniem sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych do prowadzenia monitoringu zgodnego z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej.
- „Wykonanie programów prac i dokumentacji hydrogeologicznych ustalających zasoby dyspozycyjne wód podziemnych dla potrzeb przeprowadzenia bilansów

wodnogospodarczych oraz opracowania warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni” na podstawie umowy nr 520/2013/Wn-50/FG-HG/DN/D z dnia 25 lipca 2013 r., zawartej pomiędzy NFOŚiGW a PIG-PIB, na kwotę 53 719 tys. zł. Celem zadania jest udokumentowanie zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych w obszarach dotychczas nieudokumentowanych, o powierzchni ok. 126 tys. km², stanowiących ok. 40% powierzchni kraju. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia uwzględnia lata 2013-2018. Realizacja projektu będzie obejmowała wykonanie 40 dokumentacji hydrogeologicznych ustalających zasoby dyspozycyjne wód podziemnych, co zapewni udokumentowanie zasobów dla obszaru całego kraju. W pierwszej kolejności zostaną udokumentowane obszary tzw. priorytetowe, tj. obszary objęte wydanymi koncesjami na poszukiwanie węglowodorów, obszary aglomeracji miejsko-przemysłowych i obszary górnictwa odkrywkowego.

8. Reprezentowanie Skarbu Państwa w stosunku do mienia związanego z gospodarką wodną określonego ustawą Prawo wodne

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej reprezentują Skarb Państwa w zakresie dysponowania mieniem, na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy Prawo wodne (w odniesieniu do gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi).

W 2013 roku, w ramach zadań związanych z dysponowaniem powierzonym majątkiem Skarbu Państwa, regionalne zarządy gospodarki wodnej kontynuowały regulację stanu prawnego nieruchomości, zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Podkreślić należy, że zadania te wymagają ponoszenia znacznych nakładów związanych z przygotowaniem dokumentacji geodezyjnej i prawnej (łącznie w skali wszystkich RZGW około 7 mln złotych).

Na 31 grudnia 2013 r. łączna powierzchnia gruntów administrowanych przez regionalne zarządy gospodarki wodnej wynosiła 261 866 ha, przy czym powierzchnia gruntów pokrytych wodami płynącymi to 203 271 ha. Na koniec 2013 r. powierzchnia gruntów o nieuregulowanym stanie prawnym wynosiła 35 322 ha i w stosunku do roku 2012 zmniejszyła się o 1 109 ha. Jednocześnie powierzchnia gruntów będących w trwałym zarządzie jednostek zwiększyła się w stosunku do końca 2012 r. o 2 093 ha. Obecnie uregulowany stan prawny posiada 226 544 ha, tj. 86,5% gruntów, będących we władaniu regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

W 2013 r. regionalne zarządy gospodarki wodnej zawarły:

- na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami SP – 1 293 umowy z tytułu korzystania z majątku Skarbu Państwa, związanego z gospodarką wodną,
- na podstawie ustawy Prawo wodne – 752 umowy na korzystanie z gruntów pokrytych wodami płynącymi.

W trakcie roku część umów z lat poprzednich wygasła i nie została zawarta na dalszy okres. Wysokość dochodów budżetu państwa z tytułu korzystania z nieruchomości SP w 2013 r. wyniosła 9 385,0 tys. zł.

Regionalne zarządy gospodarki wodnej przekazały w 2013 r. do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przychody z tytułu:

- użytkowania gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi - w kwocie 3 482 tys. zł.

- należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych, stanowiących własność Skarbu Państwa - w kwocie 407 tys. zł,
- należności za korzystanie ze śluz i pochylni, stanowiących własność Skarbu Państwa – w kwocie 473 tys. zł,
- opłat za użytkowanie obwodu rybackiego – w kwocie 2 926 tys. zł,
- umów przejętych od Agencji Nieruchomości Rolnych (dot. dzierżawy jezior) – w kwocie 6 172 tys. zł,
- opłat za przygotowanie danych z katastru wodnego w innej formie niż określa art. 155 ust. 2 i 3 ustawy Prawo wodne – 32 tys. zł.

Łącznie do Narodowego Funduszu przekazano w 2013 r., z tytułu przychodów generowanych przez instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami, 13 452 tys. zł (z uwzględnieniem przychodów z tytułu opłat za przygotowanie i udostępnienie informacji z katastru prowadzonego przez Prezesa KZGW oraz odsetek od nieterminowych opłat).

Od 1 stycznia 2010 r. obowiązują w KZGW i regionalnych zarządach gospodarki wodnej jednolite „Procedury władania mieniem Skarbu Państwa, będącym w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej, dotyczące dysponowania mieniem Skarbu Państwa związanym z gospodarką wodną”. Procedury te dotyczą zarówno dysponowania gruntami pod wodami powierzchniowymi płynącymi, jak i pozostałymi składnikami majątkowymi, związanymi z gospodarką wodną. Zgodnie z przyjętymi procedurami, dyrektorom regionalnych zarządów gospodarki wodnej powierzono pełne kompetencje w zakresie dysponowania, w imieniu Prezesa KZGW, gruntami pokrytymi powierzchniowymi wodami płynącymi. Załącznikiem do powyższych procedur są zasady udostępniania obiektów piętrzących dla potrzeb energetyki wodnej.

Na podstawie obowiązujących przepisów oraz „Procedur...”, dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej przedstawiali, do akceptacji Prezesa KZGW, imienne plany zadań remontowych, wnioskowali o zgodę na: oddanie nieruchomości lub jej części w najem, dzierżawę albo użyczenie na okres powyżej 3 lat lub na zawarcie kolejnych umów, przejście w trwałe zarząd lub wygaszenie trwałego zarządu w związku z przekazaniem nieruchomości do zasobu starosty. Wnioski te były rozpatrywane na bieżąco w obowiązującym trybie. W ramach ujednoczenia zasad dysponowania mieniem Skarbu Państwa wprowadzono jednolite nazewnictwo do poszczególnych elementów majątkowych tak, by analiza ilościowa i jakościowa majątku, prowadzona na podstawie danych z regionalnych zarządów była spójna.

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, uczestnicząc w pracach dotyczących realizacji „Polityki Energetycznej Polski do 2030 r.” – działanie wykonawcze 4.10. „Ocena możliwości wykorzystania istniejących urządzeń piętrzących, stanowiących własność Skarbu Państwa, poprzez inwentaryzację, ramowe określenie wpływu na środowisko oraz wypracowanie zasad ich udostępniania”, przeprowadził w 2012 roku prace polegające na inwentaryzacji istniejących obiektów piętrzących, stanowiących własność Skarbu Państwa.

9. Rybackie korzystanie z wód

W ramach reprezentowania Skarbu Państwa w stosunku do mienia, związanego z gospodarką wodną, kontynuowano zadania w zakresie przekazywania uprawnień, dotyczących rybactwa na wodach powierzchniowych płynących oraz nadzoru Prezesa KZGW nad działalnością regionalnych

zarządów w tym zakresie. Uprawnionym do rybactwa na tych wodach jest użytkownik rybacki wyłoniony w drodze konkursu ofert, zgodnie z art. 13 Prawa wodnego. Obecnie gospodarka rybacka prowadzona jest również przez podmioty, które przed końcem 2005 roku podpisały umowy dzierżawy praw rybackiego użytkowania jezior z Agencją Nieruchomości Rolnych (tzw. agencyjne). Obowiązują więc dwa rodzaje umów: umowy użytkowania obwodu rybackiego oraz umowy dzierżawy praw rybackiego użytkowania jezior (tabela 2). Na koniec 2013 r. ustanowionych było 2375 obwodów rybackich, z czego 405 nie miało do końca uregulowanego stanu prawnego. Wyklucza to rozpisanie i przeprowadzenie konkursu ofert. W sytuacji, gdy przyczyny uniemożliwiające przeprowadzenie konkursów ofert zostaną wyeliminowane, dyrektorzy RZGW niezwłocznie ogłaszają konkursy.

Tabela 2. Zestawienie umów rybackich.

Rodzaj zawartej umowy	RZGW Gliwice	RZGW Gdańsk	RZGW Kraków	RZGW Poznań	RZGW Szczecin	RZGW Warszawa	RZGW Wrocław
Użytkowanie obwodu rybackiego	24	220	87	188	153	299	71
Dzierżawa praw rybackiego użytkowania jezior	0	313	0	238	103	228	28
Inne wynikające z Prawa wodnego	0	0	2	0	0	0	0

W 2013 r. przedstawiciele KZGW uczestniczyli w pracach Komisji Sejmowej po raz kolejny nowelizującej przepisy ustawy o rybactwie śródlądowym. Nowelizacja obejmowała doprecyzowanie przepisu o możliwości skorzystania z prawa pierwszeństwa w zawarciu umowy na dalszy okres. W związku z wejściem w życie nowych przepisów, przedstawiciele RZGW i KZGW opracowali a Prezes KZGW zatwierdził jednolite we wszystkich RZGW zasady stosowania nowych przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym.

Z doświadczeń lat 2006 - 2013 wynika, że nowe zadania w zakresie gospodarki rybackiej, postawione przed organami administracji publicznej, są realizowane coraz sprawniej, skutkując coraz lepszą współpracą pomiędzy użytkownikami rybackimi a organami administracji publicznej. Nie bez znaczenia jest tu podejmowanie przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej działań informacyjnych i wyjaśniających zasady prowadzenia gospodarki rybackiej na wodach publicznych. Ważne jest także, że użytkownicy rybaccy coraz częściej postrzegają racjonalną gospodarkę rybacką jako wspólne działanie zmierzające do poprawy stanu polskich wód, a nie jedynie jako źródło dochodów.

Zgłaszane, zarówno przez użytkowników rybackich jak i przez organy administracji publicznej, problemy w zakresie gospodarki rybackiej, np. dotyczące przepisów znowelizowanej po raz kolejny ustawy o rybactwie śródlądowym, są nadal tematem dyskusji pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a Prezesem KZGW.

Jednym z problemów w oddawaniu w użytkowanie obwodów rybackich jest nieuregulowany stan prawny gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi, na których ustanowiono obwody rybackie. Administratorzy wód, zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu

terytorialnego czynią starania o ostateczne uregulowanie spraw własnościowych, jednak koszt tych postępowań znacznie przekracza możliwości budżetu tych jednostek.

10. Programowanie, planowanie i nadzór nad realizacją zadań związanych z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz inwestycje w gospodarce wodnej

W roku 2013 Prezes KZGW prowadził współpracę z dyrektorami regionalnych zarządów gospodarki wodnej w zakresie planowania działań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych oraz śródlądowych dróg wodnych, jak również z realizacją inwestycji w gospodarowaniu wodami i planowaniem zadań do realizacji w 2013 r. W związku z katastrofalną powodzią, która miała miejsce w maju i czerwcu 2010 r., w roku 2013 w dalszym ciągu prowadzono działania mające na celu minimalizację skutków powodzi, pozyskując dodatkowe środki finansowe z rezerw celowych budżetu państwa. Współdziałano w tym zakresie z różnymi organami i konsultowano prowadzone prace, które dotyczyły przede wszystkim udroźnienia, likwidacji przemiałów i odsypisk na szlakach żeglownych, przywrócenia sprawności technicznej urządzeń infrastruktury, obsługujących transport wodny, udroźnienia i zabezpieczenia koryt rzek i potoków, przywracania koryt oraz wycinki drzew i krzewów z obszarów międzywala.

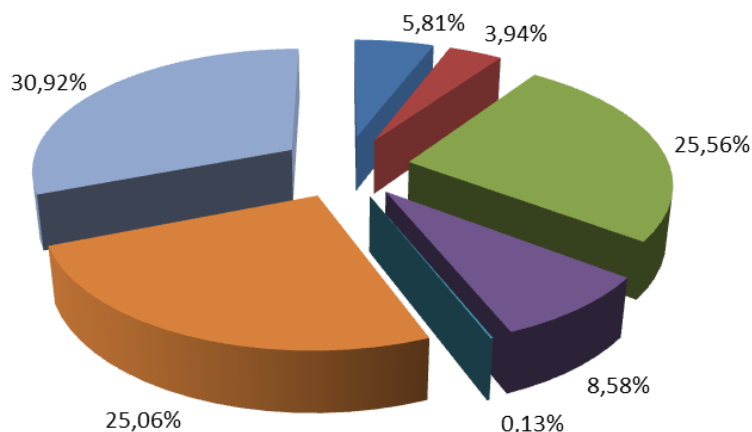
10.1. Programowanie, planowanie i nadzór nad inwestycjami hydrotechnicznymi

W roku 2013 r. na inwestycje hydrotechniczne regionalnych zarządów gospodarki wodnej przeznaczono łącznie **776 112 tys. zł.**, z czego z budżetu państwa - część 22 gospodarka wodna oraz rezerw celowych – **341 657 tys. zł.**, z budżetu UE – **194 455 tys. zł** oraz z NFOŚiGW (środki bezzwrotne) – **240 000 tys. zł.** Zestawienie przedstawiające źródła finansowania zadań inwestycyjnych przedstawiano w Tabeli 3, a ich rozkład procentowy przedstawiono na Rysunku 1.

Tabela 3. Środki wydatkowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej na inwestycje hydrotechniczne w 2013, według źródeł finansowania

Źródła finansowania inwestycji hydrotechnicznych	tys. zł.
Budżet Państwa cz. 22, z wyłączeniem rezerw celowych oraz środków ujętych w budżecie środków UE	45 114
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 18 - Program dla Odry - 2006	30 609
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych	198 363
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki	66 571
Budżet Państwa - Środki z pozostałych rezerw celowych (pozostałe pozycje)	1 000
Środki ujęte w budżecie środków europejskich	194 455
Krajowe fundusze ekologiczne - NFOŚiGW (środki bezzwrotne)	240 000
Suma	776 112

Rysunek 1. Procentowy rozkład wydatków regionalnych zarządów gospodarki wodnej na inwestycje hydrotechniczne w roku 2013, według źródeł finansowania

- Budżet Państwa cz. 22, z wyłączeniem rezerw celowych
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 18 - Program dla Odry - 2006
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Budżet Państwa - Środki z pozostałych rezerw celowych (pozostałe pozycje)
- Budżet środków europejskich z wyłączeniem rezerw celowych
- NFOŚiGW

W 2013 roku kontynuowano realizację zadań programów wieloletnich: „Programu dla Odry – 2006” oraz „Programu Budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2013” i szeregu ważnych przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym realizowanych w ramach programów operacyjnych.

Najważniejszymi inwestycjami realizowanymi przez dyrektorów regionalnych zarządów, pod nadzorem Prezesa KZGW, są:

- Budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba na rzece Skawie;
- Poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego Stopnia Wodnego Włocławek;
- Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze;
- Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego;
- Poprawa stanu ochrony przeciwpowodziowej Lewina Brzeskiego;
- Modernizacja zbiornika wodnego Nysa;
- Budowa stopnia wodnego Malczyce;
- Odbudowa i modernizacja systemu ochrony przeciwpowodziowej Żuław – realizowana w ramach etapu I Programu „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015)”.

Szczegółowe informacje dotyczące prowadzonych inwestycji, usystematyzowane według źródeł finansowania, przedstawiono w osobnych podrozdziałach.

10.2. Realizacja zadań Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013

Część zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych oraz inwestycji w gospodarce wodnej przewidziana była do realizacji w ramach Programu Operacyjnego

Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Poniżej przedstawiono informacje o głównych zadaniach realizowanych w 2013 r.

10.2.1. Priorytet III: Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

„Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I” - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Projekt ten stanowi realizację etapu I Programu Żuławskiego - 2030. Do lipca 2009 roku beneficjentem projektu był Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, będący jednocześnie jednym z 6 partnerów. Ze względu na niemożność realizacji projektu w formule: jeden beneficjent i partnerzy, został on podzielony na 6 samodzielnych projektów pod wspólnym tytułem „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I”, a każdy z partnerów został wpisany ze swoimi zadaniami jako osobny beneficjent na listę projektów indywidualnych, tj.: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku, Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu, Gmina Miasto Gdańsk, Gmina Miasto Elbląg, Powiat Gdański z siedzibą w Pruszczu Gdańskim.

Projekt, realizowany przez RZGW w Gdańsku, jest umieszczony na liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 w ramach Priorytetu III „Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska” i Działania 3.1. „Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego”.

Wartość Projektu (po zmianach wprowadzonych Aneks nr 1 do umowy o dofinansowanie POIS.03.01.00-00-008/11-00) wynosi **83 058 tys. zł** (w tym wydatki kwalifikowane - **82 777 tys. zł**; wydatki niekwalifikowane – **281 tys. zł**).

Okres realizacji projektu: do czerwca 2015 roku (zadania inwestycyjne będą skończone do listopada 2014 r.).

Celem projektu jest:

- odbudowa i modernizacja systemu ochrony przeciwpowodziowej Żuław,
- zabezpieczenie ludności i gospodarki przed stratami,
- zabezpieczenie przyrody przed degradacją,
- powstrzymanie procesu peryferyzacji obszaru Żuław.

Efektami projektu będzie:

- poprawa bezpieczeństwa powodziowego,
- zabezpieczenie egzystencji i majątku ludzi,
- poprawa bezpieczeństwa prowadzenia działalności gospodarczej,
- podwyższenie bezpieczeństwa wałów przeciwpowodziowych,
- zabezpieczenie sprawnego funkcjonowania systemu odwodnieniowego w przypadku wystąpienia średniej i wysokiej wody oraz utrzymanie odpowiednich głębokości w nurcie Wisły (umożliwiających m.in. pracę lodołamaczy oraz odprowadzenie wód wezbraniowych i lodów do Zatoki Gdańskiej).

W ramach projektu RZGW Gdańsk realizuje następujące zadania inwestycyjne:

- przebudowa ujścia Wisły,
- odbudowa ostróg na rzece Wiśle,
- przebudowa koryta rzeki Motława,

- przebudowa koryta rzeki Wąska,
- przebudowa koryta rzeki Dzierzgoń.

Ważnym celem projektu będzie również realizacja zadania „System monitoringu ryzyka powodziowego”, tj. stworzenie narzędzi, mających służyć do zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze Żuław.

W ramach Projektu w 2013 r. kontynuowano roboty budowlane na zadaniach inwestycyjnych w tym:

Przebudowa ujścia Wisły:

- wykonano 92% prefabrykatów,
- zakończono prace czerpalne związane z utrzymaniem rynny między łachą a kierownicą wschodnią,
- na głowicy wschodniej zakończono prace kafarowe,
- na przedłużeniu kierownicy wschodniej zakończono prace czerpalne i podczyszczeniowe,
- rozpoczęto montaż prefabrykatów oporowych na kierownicy zachodniej,
- trwają roboty podczyszczeniowe i pogłębiarskie na kierownicy zachodniej,
- na kierownicy wschodniej: wykonano 50% pali pod prefabrykaty oporowe, ułożono 50% prefabrykatów oporowych typu 9, wykonano 50% kotew mikropalowych dla belek oporowych, ułożono 100% prefabrykatów typu 7 wypełniono kamieniem pokruszonym 100% prefabrykatów typu 7, zabetonowano otwory w 100% prefabrykatów typu 7.

Odbudowa ostróg na rzece Wiśle:

Odbudowano 8 ostróg. Realizowana jest odbudowa kolejnej ostrogi.

Przebudowa koryta rzeki Motława:

- odcinek od km 30+400 do km 22+400: wykonano prace bagrownicze (za wyjątkiem odcinków pod nieubezpieczonymi jeszcze mostami), wykonano ubezpieczenie brzegów opaską palowokiszkową wraz z ułożeniem geowłókniny, wykonano profilowanie i humusowanie skarp z obsianiem trawą (za wyjątkiem rejonów mostów), wykonano większą część darniowania skarp, wykonano ubezpieczenie brzegów i dna materacami gabionowymi pod i w obrębie mostów,
- odcinek od km 30+400 do km 41+938: wykonano większą część prac bagrowniczych, kontynuowano wykonywanie opaski palowokiszkowej wraz z ułożeniem geowłókniny, wykonano większą część profilowania skarp wraz z humusowaniem i obsianiem trawą. Kontynuowano darniowanie skarp. Wykonano ubezpieczenie brzegów i dna materacem gabionowym w obrębie 1 mostu i w 3 innych lokalizacjach oraz ubezpieczenie samego dna pod i w obrębie 1 mostu.

Przebudowa koryta rzeki Wąska:

- zakończono prace przy umocnieniach wklęsłych brzegów granicznych z istniejącym obwałowaniami na terenie Gmin Elbląg i Pasłęk, kontynuowano obniżenie międzywala na terenie Gminy Elbląg, zakończono prace umocnieniowe koryta w rejonie mostu w miejscowości Drużno, zakończono prace umocnieniowe koryta w rejonie mostu w miejscowości Rieczna, zakończono prace umocnieniowe koryta w rejonie mostu w miejscowości Wężina, zakończono umocnienie rowu w km 14+180.

Przebudowa koryta rzeki Dzierzgoń:

- wykonuje się rekonstrukcję muru na prawym brzegu poniżej mostu przy ul. Odrodzenia w mieście Dzierżoń,
- zakończono prace przy moście w miejscowości Bągart oraz w osadniku naturalnym poniżej mostu – prace bagrownicze i udroźnieniowe przepustu w moście i umocnieniowe rowów wpadających do osadnika, zakończono roboty rozbiórkowe i umocnieniowe na odcinku rzeki poniżej osadnika do jeziora Drużno, rozpoczęto prace umocnieniowe od mostu w miejscowości Bągart do m. Dzierżoń.

System Monitoringu Ryzyka Powodziowego:

- wykonano lotniczy skaning laserowy i Numeryczny Model Terenu,
- zrealizowano umowy na dostawę sprzętu na potrzeby realizacji zadania,
- wykonano przekroje mokre koryt rzecznych na Żuławach.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **24 710** tys. zł.

„Poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego Stopnia Wodnego Włocławek”

Beneficjent projektu – RZGW w Warszawie. Koszt całkowity projektu zgodnie z aneksem z dnia 14.10.2013r do umowy o dofinansowanie Nr POIS.03.01.00-00-012/11-00 wynosi **111 833** tys. zł. Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych wynosi **83 736** tys. zł.

W 2013 r. w ramach projektu realizowano następujące prace :

Roboty budowlane:

- 1) w zakresie Kontraktu 1, pn. „Przebudowa i remont obiektów SW Włocławek w woj. kujawsko-pomorskim z podziałem na obiekty 1, 2, 3, 4, 5”,
- 2) w zakresie Kontraktu 3, pn. „Rozbudowa zapory bocznej Borowiczki i rozbudowa wałów wstecznych Słupianki i lewego wału Rosicy na terenie miasta Płocka i miejscowości Bielino, gm. Słupno, woj. mazowieckie, z podziałem na obiekty: Obiekt 1 i Obiekt 2”.

Nadzory inwestorskie:

- 1) nad robotami budowlanymi kontraktu 1 pn. „Przebudowa i remont obiektów SW Włocławek w woj. kujawsko-pomorskim z podziałem na obiekty 1, 2, 3, 4, 5”.
- 2) nad robotami budowlanymi kontraktu 3, pn. „Rozbudowa zapory bocznej Borowiczki i rozbudowa wałów wstecznych Słupianki i lewego wału Rosicy na terenie miasta Płocka i miejscowości Bielino, gm. Słupno, woj. mazowieckie, z podziałem na obiekty: Obiekt 1 i Obiekt 2”.

Nadzory autorskie:

- 1) nad realizacją robót budowlanych w ramach kontraktu 1.
- 2) nad realizacją robót budowlanych w ramach kontraktu 3.

W zakresie dokumentacyjnego przygotowania projektu zrealizowano:

Projekt Wykonawczy szczegółowych rozwiązań wykonawczych pułapki z ekranami naprowadzającymi ryby do pułapki, zgodnych z zaleceniami i uzgodnionych z Zespołem ds. Ochrony i Rozwoju Żywych Zasobów Wód (OIRZZW) przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Projekt Wykonawczy docelowego monitoringu migracji ryb przez przepławkę, uzgodniony z Zespołem ds. Ochrony i Rozwoju Żywych Zasobów Wód OIRZZW, w formie Uchwały z dnia 25 stycznia 2013 r.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **30 297** tys. zł.

„Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW)”

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu zgodnie z aneksem z dnia 24.10.2012r do umowy o dofinansowanie Nr POIS.03.01.00-00-003/11-00 wynosi **901 088 tys. zł**. Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych wynosi **680 893 tys. zł**.

W 2013 r. RZGW Wrocław wydatkował środki finansowe na zadanie pn.: Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego w kwocie **92 571 tys. zł** z następujących źródeł:

1. MBOIR, BRRE i środki towarzyszące - 16 624 tys. zł
2. POLiŚ (par. 6057) - 75 750 tys. zł
3. BP (par. 6059) - 197 tys. zł

Zadanie realizowane jest w ramach kontraktów:

- ORFPP-B2-2.1 Modernizacja bulwarów Odry Śródmiejskiej;
- ORFPP-B2-3.1 Modernizacja i udrożnienie Kanału Powodziowego i Starej Odry od dolnego stanowiska jazu Psie Pole do mostów kolejowych Poznańskich;
- ORFPP-B2-3.2 Pogłębianie i poszerzanie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych;
- ORFPP-B2-4.2 Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW).

Realizacja Kontraktów:

Kontrakt nr ORFPP-B2-2.1 (Modernizacja bulwarów Odry Śródmiejskiej)

Stan zaawansowania prac

Zaawansowanie czasowe: 67,75%

Zaawansowanie rzeczowe: 6,5 %

Zaawansowanie finansowe: 1,74 %

W ramach kontraktu prowadzone są zarówno prace przygotowawcze jak i rozpoczęto roboty budowlane. Stan prac przygotowawczych jest w fazie końcowej.

Realizacja robót:

- odcinek 9a (od mostu Grunwaldzkiego do mostów Pokoju i Tumskiego).
- dnia 03.12.2013 przekazano Wykonawcy teren budowy dla odcinka 9a.
- od 17.09.2013 r. Wykonawca prowadzi roboty (pograżanie ścianek szczelnych) na odcinku K-L oraz E-F. Zaawansowanie: sekcja K-L: – ok. 49%. Roboty nie zostały odebrane ze względu na złą jakość wykonania. Sekcja N-O trwają prace przygotowawcze polegające na rozpoznaniu saperskim i zdjęciu narzutu kamiennego u podstawy skarpy. Roboty zostały przerwane przez Wykonawcę.
- sekcja – E-F – ok. 63% Roboty nie zostały odebrane ze względu na złą jakość wykonania.
- dnia 23.12.2013 przekazano Wykonawcy teren budowy dla odcinka 9b. Robót nie rozpoczęto.

Kontrakt nr ORFPP-B2-3.1 (Modernizacja i udrożnienie Kanału Powodziowego i Starej Odry od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do mostów kolejowych Poznańskich)

Stan zaawansowania prac

Zaawansowanie czasowe: 66%

Zaawansowanie finansowe: 19,70%

Zaawansowanie rzeczowe: 27,06%,

Zadanie nr 1- Modernizacja i udrożnienie Kanału Powodziowego wraz z międzywalem na odcinku od dolnego stanowiska jazu Bartoszowice do ujścia do Starej Odry:

- remont i przebudowa wału rozdzielczego Kanału Żeglugowego i Kanału Powodziowego rzeki Odry od jazu Bartoszowice do śluzy Zacisze – rozpoczęto roboty przygotowawcze, zaawansowanie rzeczowe 5%,
- udroźnienie Mostu Chrobrego – prowadzono roboty ziemne, wykonano opaski filarów mostów oraz umocniono koryto gabionami, zaawansowanie rzeczowe 13%,
- próg mostu Jagiellońskiego – kontynuowano zbrojenie i betonowanie, roboty ziemne i rozbiórkowe, zaawansowanie rzeczowe 49%,
- udroźnienie kanału powodziowego od dolnego stanowiska jazu Bartoszowice do ujścia do Starej Odry we Wrocławiu – kontynuowano roboty ziemne, układano geowłókninę, formowano skarpy prawego i lewego brzegu oraz umacniano brzeg narzutem kamiennym, zaawansowanie rzeczowe 25%.

Zadanie nr 4 Udroźnienie Starej Odry od dolnego stanowiska jazu Psie Pole do mostów kolejowych Poznańskich

- wzmocnienie i doszczelnienie korpusu wału rozdzielczego pomiędzy kanałem miejskim i korytem Starej Odry – kontynuowano roboty ziemne, układano geowłókninę i formowano skarpy wału, zaawansowanie rzeczowe 49%,
- udroźnienie i ubezpieczenie mostów Warszawskich (drogowy i kolejowy), most Trzebnicki drogowy, most Osobowicki drogowy, most Poznański kolejowy - kontynuowano pogrążanie ścianek szczelnych, roboty ziemne i betoniarskie, zaawansowanie rzeczowe 39%,
- remont śluzy pociągowej Różanka – realizowano roboty ziemne, rozpoczęto rozbiórkę i frezowanie ścian śluzy; ze względu na stwierdzony gorszy stan techniczny betonów śluzy, zakres robót uległ zwiększeniu, zaawansowanie rzeczowe – 11%,
- przebudowa Jazu Różanka – kontynuowano budowę nowego przęsła modernizowanego jazu, realizowano roboty rozbiórkowe lewego istniejącego przyczółka i przęsła – zaawansowanie rzeczowe 31%,
- przepławka przy jazu Psie Pole – kontynuowano roboty betoniarskie i roboty ziemne, zaawansowanie rzeczowe 60%,
- przepławka przy jazu Szczytniki – rozpoczęto roboty ziemne i pogrążanie ścianki szczelnej, zaawansowanie rzeczowe – 6%,
- udroźnienie koryta Starej Odry wraz z międzywałem na odcinku od dolnego stanowiska Jazu Psie Pole do mostów kolejowych Poznańskich we Wrocławiu – kontynuowano roboty ziemne i transport mas ziemnych drogą wodną na Janówek, zaawansowanie rzeczowe 32%.

Kontrakt nr ORFPP-B2-3.2 (Pogłębianie i poszerzanie kanałów Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW) oraz przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych)

Zaawansowanie czasowe: 56,25%

Zaawansowanie finansowe: 6,99%

Zaawansowanie rzeczowe: 10,75%

Wykonawca rozpoczął i realizował roboty budowlane na wszystkich zadaniach. Z uwagi na zagrożenie dotrzymania terminu ukończenia kontraktu zostały wyznaczone benchmarki, których osiągnięcie określono wykonawcy do końca czerwca do połowy września oraz na koniec listopada – podjęte działania częściowo spełniło swoje zadanie, powodując niewielką poprawę w realizacji zadania. Ponadto wykonawca nie wykonał jeszcze części projektów wykonawczych.

Zadanie nr 5 Przystosowanie Kanału Miejskiego do przepuszczania wód powodziowych.

Wykonawca realizował roboty ziemne oraz zabezpieczające (ścianki szczelne).

Zadanie nr 6 Przebudowa koryta Odry na odcinku od mostów kolejowych Poznańskich do ujścia Widawy.

Wykonawca prowadził roboty związane z poszerzeniem koryta Odry oraz wydobywał masy ziemne. Wykonawca ma duże opóźnienie robót pogłębiarskich i w transporcie wodnym mas ziemnych. Wykonawca wykazuje również niskie zaawansowanie prac związanych z ubezpieczeniem brzegów na lewym brzegu Odry od ujścia Ślęzy do ujścia Widawy, które powinny być prowadzone równoległe do prac w korycie rzeki.

Zadanie nr 7 Przystosowanie stopnia Rędzin do przepuszczania wód powodziowych.

Zgodnie z zapisami kontraktu rekonstrukcja śluży południowej Rędzin powinna zostać ukończona w 2013 r. Zaawansowanie prac wynosi 24%. Wykonawca w kolejnych rewizjach robót deklaruje termin zakończenia rekonstrukcji do połowy roku 2014.

Kontrakt nr ORFPP-B2-4.2 Pozostałe obiekty hydrotechniczne Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW)

Zaawansowanie czasowe: 66,3 %

Zaawansowanie finansowe: 14,80 %

Zaawansowanie rzeczowe: 23,46 %

Roboty – część hydrotechniczno – budowlana – 26,37%, w tym:

- przebudowa jazu Wrocław I - 22,39%,
- przebudowa muru oporowego - 13,66%,
- roboty w korycie rzeki od WD i WG jazu Wrocław I - 25,05%,
- przepławka dla ryb - 35,97%.

Roboty – część elektroenergetyczna – linia zasilająca – 45,62%.

„Poprawa stanu ochrony przeciwpowodziowej Lewina Brzeskiego na rzece Nysie Kłodzkiej”

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu (wg aneksu z dnia 30.01.2013 roku do umowy o dofinansowanie Nr POIS.03.01.00-00-001/10-01) wynosi **104 005 tys. zł**. Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych wynosi **97 046 tys. zł**

Celem przedsięwzięcia jest udroźnienie koryta Nysy Kłodzkiej w km 11,60 – 16,00 oraz przebudowa hydrowęzła Nysy Kłodzkiej w Lewinie Brzeskim, wraz z budową i modernizacją wałów przeciwpowodziowych oraz udroźnieniem trasy ulgi powodziowej, o długości 2 km, jak również budowa nowego jazu klapowego.

W 2013 roku kontynuowano rozpoczęte w 2010 roku roboty budowlane.

Zaawansowanie robót budowlano-montażowych na koniec 2013 roku wynosiło 85%.

Zaawansowanie wykonania robót w 2013 roku na projekcie było następujące:

1. budowa jazu klapowego -13,7%,
2. przebudowa i udroźnienie Nysy Kłodzkiej od km 11,60 do km 13,380 wraz z obwałowaniem: 19,2%,
3. przebudowa i udroźnienie Nysy Kłodzkiej od km 13,380 do km 14,280 wraz z obwałowaniem: 35,0%,
4. przebudowa i udroźnienie Nysy Kłodzkiej od km 14,280 do km 16,00 wraz z obwałowaniem: 6,4%,
5. ulga powodziowa z przelewem, obwałowaniami i obiektami towarzyszącymi: 37,5%.
6. obiekty towarzyszące na II etapie budowy - 22,0 %,
7. dokumentacja techniczna - 3,60%,
8. obsługa geodezyjna inwestycji - 25%,

9. nadzór inwestorski - 22%,
10. sprawy własnościowe , w tym: wykupy, odszkodowania, opłaty - 11%,
11. informacja i promocja - 25% .

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **17 841 tys. zł.**

Modernizacja zbiornika wodnego Nysa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - etap I'

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu (wg aneksu z dnia 22.02.2013 roku do umowy o dofinansowanie Nr POIŚ.03.01.00-00-007/11-00 wynosi **411 858 tys. zł** Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych wynosi **380 000 tys. zł.**

W ramach zadania planuje się do wykonania dwa przedsięwzięcia:

- przebudowa i udrożnienie przeciwpowodziowe rzeki Nysy Kłodzkiej od zbiornika wodnego Nysa (km 65+100) do rejonu Kubic (km 55+500) wraz z istniejącymi budowlami – przedsięwzięcie nr I.
- modernizacja budowli i urządzeń zbiornikowych wraz z budową innych obiektów niezbędnych dla zbiornika – przedsięwzięcie nr II.

W ramach robót budowlano-montażowych wykonano:

Przedsięwzięcie I

1. Przygotowanie terenu do realizacji przedsięwzięcia – 35%.
2. Przebudowa i udrożnienie przeciwpowodziowe koryta rzeki Nysy Kłodzkiej na odcinku od zbiornika wodnego Nysa (km 65+100) do rejonu Kubic (km 55+500) wraz z istniejącymi budowlami. Odcinek miejski II (km 61+818 – 59+500) – 23%.
3. Rozbiórka istniejącego jazu dachowego (km 63+749) i budowa nowego jazu klapowego w km 63+696 wraz z przepławką dla ryb – 23%.
4. Rozbiórka istniejącego jazu zastawkowego (km 62+282) i budowa nowego jazu – 15%.
5. Remont wraz z przebudową jazu stałego (km 61+256) wraz z budową przepławki dla ryb – 40%.

Przedsięwzięcie II

1. Przygotowanie terenów dla tymczasowego zaplecza budowy oraz placów budów przy projektowanych zadaniach – 51%
2. Przebudowa budowli zrzutowej wraz z dolnym stanowiskiem i mostem – 10%:
 - dostawy urządzeń z montażem – 16%,
 - tymczasowe zasilanie budowli zrzutowej – 51%,
 - rozbiórka istniejącego mostu na budowli zrzutowej wraz z pomieszczeniami sterowni. Budowa nowego mostu na budowli zrzutowej – 5%,
 - przebudowa i budowa sieci elektroenergetycznej SN i NN – 31%.
3. Budowa przelewu bocznego kontrolowanego z zamknięciami ruchomymi, wypadem i mostem – 13%
4. Modernizacja zapory czołowej – 19%
5. Budynek obsługi zbiornika wraz z centralną sterownią, pomieszczeniami biurowymi socjalnymi i innymi oraz hangarem na 2 łodzie – 11%
6. Budynek socjalno - gospodarczy z magazynem podręcznym oraz przeciwpowodziowym i warsztatem podręcznym wraz z garażem - 11%
7. Modernizacja zapory bocznej Siestrzechowice wraz z pompownią i obiektami towarzyszącymi – 5%
8. Modernizacja pompowni Zwierzyniec wraz z wałami oraz siecią rowów i dróg wałowych – 13%
9. Modernizacja części wlotowej do zbiornika Nysa w rejonie Otmuchowa – 20%

10. Ośrodek zarybieniowy – 0%

11. Sieć i urządzenia kontrolno-pomiarowe dla zbiornika Nysa – 2%

W połowie roku z powodu wezbrania wód nastąpiła konieczność przygotowania rezerwy powodziowej na zbiorniku Nysa. Podjęto decyzje o zwiększonym zrzućcie wód do 120 m³/s. Powyższe działanie spowodowało wstrzymanie robót na podtopionych umocnieniach brzegowych. Wezbranie wstrzymało również roboty na dopływie do zbiornika.

W związku z odnalezieniem niewypałów i niewybuchów na terenie budowy, wstrzymane zostały prace na tym terenie. Prośba o sprawdzenie terenu została wysłana do Ministra Obrony. W odpowiedzi wyznaczono termin na rok 2014. W celu szybszego wznowienia robót przygotowana została procedura przetargowa na sprawdzenie terenu i jego oczyszczenie przez firmę zewnętrzną co umożliwiło kontynuowanie robót bez dodatkowej zwłoki

W sierpniu 2013 roku na jazie w km 62+314 doszło do uszkodzenia elementu grodzy budowlanej, co w następstwie skutkowało przebicciem wody przez dno wykopu i całkowitym zalaniem dołu budowlanego. Jako działania zaradcze zlecono wykonawcy usypanie grodzy ziemnej na zewnątrz dołu budowlanego oraz częściowe zasypianie dołu budowlanego przy uszkodzonym elemencie. Po wykonanym zabezpieczeniu grodzy i badaniach geologicznych projektant określił głębokość posadowienia nowej ścianki zabezpieczającej dół budowlany. Trwa procedura wyłonienia niezależnego eksperta w celu oceny przyczyn awarii. W dalszej kolejności strona odpowiedzialna zobowiązana zostanie do przygotowania projektu usunięcia awarii grodzy.

Brak szczelności grodzy na budowli zrzutowej od wody górnej. Wykonawca zlokalizował miejsca wypływu wody. Jako działania zaradcze zlecono wykonanie drugiej równoległej ścianki szczelnej o 5 m głębiej niż pierwsza. Ponadto wystąpiła konieczność dodatkowego doszczelnienia w rejonie połączenia grodzy z istniejącym przyczółkiem.

Ogółem na realizację zdaniami w 2013 roku wydatkowano kwotę **53 490 tys. zł.**

10.2.2. Priorytet V: „Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych”

„Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Biała Tarnowska”

Beneficjent projektu – RZGW w Krakowie. Całkowity koszt przedsięwzięcia – **16 839 tys. zł.**

Celem projektu jest m. in.:

- zniesienie barier migracyjnych dla organizmów wodnych i poprawa funkcjonowania korytarza migracyjnego dla zwierząt,
- odtworzenie łączności populacji łososia,
- odtworzenie siedlisk rozrodu płazów.

Realizacja projektu rozpoczęła się w kwietniu 2010 roku. W 2013 roku realizowane były działania przyrodnicze projektu, które zostały zakończone w grudniu. Była to renaturyzacja siedlisk 91E0 i 3220, 3230 wzdłuż korytarza rzeki, rekolonizacja populacji małży dorzecza Białej Tarnowskiej, restytucja ciągłości populacji płazów, program restytucji łososia.

Ponadto kontynuowane były działania dotyczące: opracowania koncepcji i wyznaczenia korytarza swobodnej migracji rzeki, opracowania projektów udrożnienia barier migracyjnych dla organizmów wodnych w korycie Białej Tarnowskiej i jej dopływach, wykupu gruntów na cele przyrodnicze, nadzoru merytorycznego nad projektem, rozpowszechnienia informacji o projekcie oraz działania promocyjne, zarządzania projektem, których zakończenie przewidziane jest w 2014 roku.

Prace objęte działaniami przyrodniczymi zostały zrealizowane w pełnym zakresie i osiągnięte zostały zakładane rezultaty. Jednak w przypadku zakupów gruntów wystąpiły istotne opóźnienia związane głównie z nieuregulowanymi sprawami własnościowymi. Opóźnienia wystąpiły również przy opracowywaniu projektów udroźnienia ze względu na wydłużone terminy uzyskania niezbędnych decyzji administracyjnych. W związku z taką sytuacją RZGW w Krakowie wystąpił do Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych (CKPŚ) z wnioskiem o przedłużenie realizacji projektu do 30 września 2014 r. i zmniejszenie wskaźnika rezultatu dotyczącego powierzchni wykupionych gruntów.

W dniach 20-22 sierpnia 2013 roku odbyła się kontrola projektu przez Instytucję wdrożeniową tj. CKPŚ. Realizacja projektu oceniona została pozytywnie.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **4 393 tys. zł.**

„Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Wisłoki i jej dopływów”

Beneficjent projektu – RZGW w Krakowie. Całkowity koszt przedsięwzięcia - **10 094 tys. zł.**

Celem projektu jest:

- odtworzenie historycznych szlaków ryb dwuśrodowiskowych,
- poprawa struktury siedlisk dla ryb,
- odtworzenie populacji ryb dwuśrodowiskowych.

Realizacja prac projektu zgodnie z harmonogramem rozpoczęła się w 2011r.

W 2013 roku zakończone zostały zadania:

- przygotowanie dokumentacji dla udroźnienia dwóch barier migracyjnych dla organizmów wodnych w korycie rzeki Wisłoki w m. Jasło,
- przygotowanie dokumentacji dla częściowego odtworzenia żwirowych siedlisk dla litofilnych gatunków ryb na odcinku Wisłoki od jazu w Mokrczu do m. Pustków (koncepcja),
- udroźnienie dwóch barier migracyjnych dla organizmów wodnych w korycie rzeki Wisłoki w miejscowości Jasło.

Ponadto prowadzone były prace w ramach pozostałych zadań projektu, których zakończenie planowane jest w 2014 roku:

- opracowanie projektów udroźnienia pozostałych barier migracyjnych dla organizmów wodnych na rzece Wisłoce, Ropie i Jasiołce,
- częściowe odtworzenie żwirowych siedlisk dla litofilnych gatunków ryb na odcinku Wisłoki od jazu w Mokrczu do m. Pustków,
- wsparcie genetyczne dla gatunków ryb dwuśrodowiskowych,
- przeprowadzenie zarybień rybami dwuśrodowiskowymi: łososiem i cietrzycą wraz z monitoringiem,
- nadzór merytoryczny nad projektem,
- promocja i informacja o projekcie,
- zarządzanie projektem.

W 2013 roku na realizację projektu wydatkowano **4 090 tys. zł.**

10.2.3. Priorytet VII: Transport przyjazny środowisku

W celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, realizowane są zadania mające na celu poprawę warunków żeglugowych (przystosowania do III kl. drogi wodnej) na Odrze i Kanale Gliwickim. W ramach Priorytetu realizowane są następujące zadania:

„Modernizacja śluz odrzańskich na odcinku, będącym w zarządzie RZGW Gliwice - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”

Beneficjent projektu – RZGW w Gliwicach. Koszt całkowity projektu wynosi **175 000 tys. zł.**

Projekt polega na modernizacji czterech śluz, tj.: Dzierżno, Kłodnica, Łabędy, Rudziniec.

Cel projektu:

1. poprawa stanu technicznego śluz, poprawa niezawodności urządzeń na śluzach,
2. zwiększenie możliwości przewozowych,
3. zwiększenie bezpieczeństwa ruchu,
4. oszczędne gospodarowanie wodą,
5. stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności regionu i podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu,
6. poprawa warunków środowiska naturalnego poprzez zastąpienie transportu drogowego transportem wodnym.

Zakres wykonanych w 2013 r. prac obejmował:

- roboty budowlane na śluzach Dzierżno, Kłodnica, Łabędy i Rudziniec,
- wykonanie analizy określającej zakres koniecznych zmian w dokumentacji projektowej pn. "Przebudowa, rozbudowa i remont śluzy Dzierżno" umożliwiających zachowanie niektórych podzespołów mechanicznych w remontowanej śluzie,
- wykonanie zamiennej dokumentacji projektowej w zakresie zmiany napędów hydraulicznych na mechaniczne na śluzie Dzierżno wraz z dokumentacjami związanymi,
- wykup gruntu o pow. 1,5844 ha – nieruchomość zlokalizowana w Kędzierzynie Koźlu, obręb Kłodnica, działka nr 162, AM 16,
- ponowny wybór Inżyniera Kontraktu,
- realizację działań promocyjnych projektu.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **31 608 tys. zł.**

„Odbudowa zabudowy regulacyjnej rzeki Odry - przystosowanie do III klasy drogi wodnej” Etap I

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **14 010 tys. zł.**

Zadanie polega na odtworzeniu pierwotnych parametrów drogi wodnej poprzez odbudowę tam poprzecznych (ostróg regulacyjnych) zniszczonych w wyniku wielokrotnych powodzi, co pozwoli uzyskać odpowiednie głębokości na szlaku żegludowym przy niskich i średnich przepływach.

Zakończenie realizacji etapu I planowane jest na 2014 r.

W 2013 roku kontynuowano niezbędne prace projektowe, ponadto zakres wykonanych prac obejmuje:

- nadzór inwestorski,
- roboty budowlane - usunięto 6 przemiałów (wyplycień uniemożliwiających żeglugę), wykonano naprawę 6 ostróg; trwa naprawa ostróg w miejscach dostępnych ze względu na obniżone stany wody.
- działania promocyjno- informacyjne,
- roboty uzupełniające.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **1 991,39 tys. zł.**

„Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław woj. opolskie - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”

Projekt znajduje się w fazie przygotowawczej na etapie opracowywania dokumentacji projektowej. Na dzień dzisiejszy wykonane zostały projekty budowlane i wykonawcze, dla przewidzianych do przebudowy jazów Januszkowice, Wróblin i Zwanowice. Dokumentację projektową należy zaktualizować w stosunku do wymogów zgodności z RDW. Roboty budowlane przewidziane są w latach 2016-2020.

„Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław woj. dolnośląskie - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **58,130 tys. zł.**

W 2013 roku na prowadzono:

- prace projektowe.
- roboty budowlane Jaz Janowice - oddano do eksploatacji 2 nowe kłapy: na lewym oraz środkowym przęśle jazu. Wykonano roboty architektoniczne na wszystkich sterówkach jazu. Zamontowano ostatnie (trzecie) przęsło nowej kładki jazowej. Zakończono roboty żelbetowe w nowej przepławce. Zdemontowano sektor z prawego przęsła. Zakończono roboty żelbetowe w nowej przepławce.
- roboty budowlane Jaz Opatowice - oddano do eksploatacji nową klapę na lewym przęśle jazu. Umieszczono klapę w przęśle środkowym. Trwa scalanie kłapy. Zakończono roboty żelbetowe na wszystkich sterówkach. Zakończono roboty żelbetowe w przepławce za przyczółkiem jazu. Wykonano po uniesieniu 2 przęseł kładki nowe podpory żelbetowe pod kładkę na filarze prawym. Wykonano zabezpieczenie poszuru przy przęśle prawym. Naprawiono nabrzeże poniżej jazu na stronie prawej
- działania informacyjno- promocyjne.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **17 000 tys. zł.**

„Modernizacja stopnia Brzeg Dolny - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **76 650 tys. zł.**

Zadanie wpisuje się w cele rozwoju żeglugi śródlądowej i polega na modernizacji przestarzałych technologicznie obiektów śluzowych pochodzących z XIX wieku (wymiana wrót i zamknięć oraz ich napędów, wprowadzenie automatyzacji w sterowaniu obiektem).

Zakładana przebudowa usprawni obsługę, zmniejszy awaryjność oraz koszty obsługi.

W 2013 roku na prowadzono:

- prace projektowe.
- roboty budowlane - Jaz Brzeg Dolny.
- wykonanie przejścia kablowego na głowie Śluzy Brzeg Dolny.
- działania informacyjno- promocyjne.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **26 766 tys. zł.**

„Modernizacja stopnia Chróścice - przystosowanie do III klasy drogi wodnej”

Beneficjent projektu – RZGW we Wrocławiu. Koszt całkowity projektu wynosi **81 890 tys. zł.**

Wykonane zostały roboty budowlano-montażowe, obejmujące:

- wykonanie II etapu budowy jazu,
- wykonanie ok. 90% robót regulacyjnych i ubezpieczeniowych na lewym brzegu Odry, na odcinku ok. 900 m,
- przebudowę górnej i dolnej tamy rozdzielczej,

- remont małej śluzy w zakresie zapewniającym śluzowanie obiektów w okresie remontu modernizacyjnego śluzy pociągowej,
- wykonanie w 100% przebudowy budynku na osiedlu przystopniowym dla potrzeb socjalno-biurowych oraz budowy budynku magazynowo-warsztatowego,
- budowę lewostronnej drogi dojazdowej po koronie wału,
- remont śluzy pociągowej,
- odmulenie awanportów śluzowych wraz z wykonaniem dalb cumowniczych i kierownic śluzowych.

W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **16 298** tys. zł.

10.3. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013

10.3.1. Priorytet VI: Polska gospodarka na rynku międzynarodowym – Działanie 6.4. – Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym

„Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinkach Jezioro Drużno – Miłomłyn, Miłomłyn – Zalewo, Miłomłyn – Ostróda – Stare Jabłonki”

Beneficjent projektu – RZGW w Gdańsku. Orientacyjny koszt całkowity projektu **115 000** tys. zł.

Projekt został podzielony na 4 zadania inwestycyjne:

Zadanie nr 1

Przebudowa Kanału Elbląskiego na szlakach żeglownych: Miłomłyn - Ostróda - Stare Jabłonki, Miłomłyn - Hawa, Jezioro Ruda Woda - Jezioro Bartężek.

Zadanie nr 2

Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku pomiędzy wrotami Buczyniec a pochylnią Całuny.

Zadanie nr 3

Przebudowa śluz: Miłomłyn, Zielona, Ostróda i Mała Ruś na Kanale Elbląskim.

Zadanie nr 4

Oznakowanie turystyczne przy obiektach kanału.

Ważniejsze prace na rzecz Projektu:

- podpisanie umowy na realizację zadania pn.: „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku pomiędzy wrotami Buczyniec a pochylnią Całuny – roboty budowlane na odcinkach pochylniowych” z wykonawcą – firmą Mostostal Warszawa S.A.,
- zawarcie umowy na realizację zadania pn.: „Przebudowa śluz: Miłomłyn, Zielona, Ostróda i Mała Ruś na Kanale Elbląskim – roboty budowlane” z wykonawcą – firmą Budownictwo Hydro–Energetyka Dychów Sp. z o.o.; wykonano roboty budowlane przewidziane w ramach Etapu I – przebudowę śluz Ostróda i Mała Ruś,
- podpisanie w dniu 30 kwietnia 2013 r. aneksu nr 3 do Porozumienia o dofinansowanie projektu Nr.POIG.06.04.00-00-020/11 zawartego w dniu 04.07.2011 r. z uwagi na zmianę (zmniejszenie) wysokości kwoty wydatków kwalifikowalnych spowodowaną wzrostem wydatków uznanych przez Instytucję Wdrażającą za niekwalifikowane,
- zlecenie wykonania i odbiór prac w ramach zawartej umowy z dnia 17.05.2013 r. na z wykonanie przez Politechnikę Gdańską ekspertyzy technicznej wałów napędowych na pochylniach Kanału Elbląskiego,
- kontynuacja usługi na pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego,

- poszukiwanie zastępczego nadzoru autorskiego poprzez dwukrotnie ogłoszony przetarg nieograniczony, który nie przyniósł oczekiwanego rezultatu. W związku z czym zatrudniono inspektora z odpowiednimi uprawnieniami projektowymi, który w części wypełnia to zadanie (w specjalności konstrukcyjno – budowlanej bez ograniczeń),
 - ogłoszenie przetargu nieograniczonego na rzeczową realizację zadania: „Rewitalizacja Kanału Elbląskiego na odcinku pomiędzy wrotami Buczyniec a pochylnią Całuny – roboty budowlane na odcinkach międzypochylniowych”,
 - prowadzenie działań informacyjno – promocyjnych.
- W 2013 roku na realizację zadania wydatkowano **31 096** tys. zł.

10.3.2. Priorytet VII: Społeczeństwo informacyjne - budowa elektronicznej administracji

W ramach powyższego priorytetu realizowany jest projekt pn. „Informatyczny system osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK)”, wspomniany wcześniej.

Projekt ISOK finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka kwotą w wysokości 204 mln zł, z budżetu państwa kwotą 36 mln zł oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kwotą 60 mln zł. Łącznie projekt dysponuje budżetem w wysokości 300 mln zł.

Podstawowym celem projektu jest stworzenie systemu informatycznego do powszechnego użycia, celem osłony społeczeństwa, gospodarki i środowiska przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, a także wspomagającego podejmowanie decyzji w przypadku wystąpienia groźnych zdarzeń. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez stworzenie elektronicznej platformy informatycznej wraz z niezbędnymi rejestrami referencyjnymi, która stanowić będzie narzędzie systemu zarządzania kryzysowego i reagowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, w tym w szczególności nadzwyczajnych zjawisk atmosferycznych, hydrologicznych i technologicznych.

Złożoność projektu wymagała zawiązania konsorcjum instytucji rządowych i naukowych, w składzie:

- Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy
- Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

W 2013 r. w ramach projektu zostały zrealizowane następujące produkty:

- mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego – wersja kartograficzna (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej) – 22 grudnia 2013 r. (spodziewany wskaźnik produktu do osiągnięcia do 30.06.2014 r. - numeryczne bazy danych i produkty cząstkowe),
- Mapa Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10 000 (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej/ Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej) – czerwiec 2013 r.,
- Baza Danych Obiektów Topograficznych (Główny Urząd Geodezji i Kartografii) – maj 2013 r.,
- ortofotomapa (Główny Urząd Geodezji i Kartografii) – listopad 2013 r.,
- Numeryczny Model Terenu (NMT) dla 200 337 km² (Główny Urząd Geodezji i Kartografii) – grudzień 2013 r., a w 2014 r. kontynuowane dla dodatkowej powierzchni,
- mapy zagrożeń meteorologicznych i mapy innych zagrożeń (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej) - grudzień 2013 r.,

Natomiast implementacja map do systemu informatycznego ISOK oraz ich udostępnienie planowana jest na grudzień 2014 r.

10.4. Realizacja zadań finansowanych ze środków Regionalnych Programów Operacyjnych i innych Programów

W 2013 roku regionalne zarządy gospodarki wodnej kontynuowały prace związane z realizacją następujących projektów w ramach regionalnych programów operacyjnych:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego:

- „Budowa Małej Elektrowni Wodnej na zaporze Chańcza zlokalizowanej na rzece Czarnej Staszowskiej – RZGW w Krakowie”. Wartość projektu **1 999 tys. zł**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego:

- „Modernizacja Kanału Ślesińskiego – remont śluz w Koszewie, Gawronach, Pątnowie i Morzysławiu oraz roboty pogłębiarsko - udroźnieniowe” – RZGW w Poznaniu. Wartość projektu **18 300 tys. zł**

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego:

- „Zakup specjalistycznych jednostek pływających oraz specjalistycznego wyposażenia na potrzeby RZGW Szczecin, niezbędnego do prac przy utrzymaniu śródlądowych dróg wodnych” – RZGW w Szczecinie. Wartość projektu **27 504 tys. zł**

Powyższe zadania zostały zakończone w 2013 roku.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego:

- Remont zapór bocznych jeziora zegrzyńskiego Kania-Popowo i Arciechów-Kuligów.
- Udrożnienie ujściowego odcinka rzeki Bug od ujścia do rz. Narew do km 5+000.

Zadania zostały umieszczone w Indykatoryjnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych RPO WM 2007-2013. W ramach tych przedsięwzięć wykonane zostały w 2013 roku aktualizacje Studium Wykonalności projektów na łączną kwotę 3,7 tys. zł (po 1 845 zł dla każdego z zadań). Projekty przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych MJWPU, jednak z uwagi na brak zapewnienia finansowania nie można było podpisać umowy o dofinansowanie.

W związku z zaistniałą sytuacją na projektach, RZGW planuje ewentualną realizację zadań ze środków NFOŚiGW oraz rezerwy celowej MAiC.

Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury:

- „Budowa i zakup specjalistycznych zestawów pływających w celu zapewnienia bezpieczeństwa nawigacyjnego na Wielkich Jeziorach Mazurskich, dzięki przystosowaniu oznakowania do żeglugi całodobowej” – RZGW w Warszawie. Wartość projektu **9 262 tys. zł;**

Instrument Finansowy Life +:

- „Ekotony dla redukcji zanieczyszczeń obszarowych” – RZGW w Warszawie. Wartość projektu **5 926 tys. zł.**

10.5. Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2013

Przedsięwzięcie realizowane jest przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, a nadzór nad jego realizacją sprawuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba od 2006 r. objęta jest ustawą o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2013”. Zakłada ona finansowanie budowy zbiornika Świnna Poręba, począwszy od 2011 r., ze środków NFOŚiGW.

W dniu 07 lutego 2013 r. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie zawarł z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Umowę nr 41/2013/Wn-06/GW-ZB/D o dofinansowaniu w formie dotacji przedsięwzięcia dotyczącego budowy zbiornika wodnego Świnna Poręba w 2013 r. na kwotę **282 075 tys. zł**, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, z podziałem na poszczególne zadania:

- Zadanie I – Zbiornik 101 917 tys. zł
- Zadanie II – Przebudowa dróg 98 503 tys. zł
- Zadanie III – Przebudowa kolei 81 655 tys. zł.

Ostatecznie jednak, w październiku, po przeanalizowaniu nakładów poniesionych w III kwartale oraz realnych możliwości wykonawczych w IV kwartale 2013 r., RZGW w Krakowie zaktualizował harmonogram do kwoty **240 000 tys. zł** z podziałem na poszczególne zadania:

- Zadanie I – Zbiornik 81 331 tys. zł
- Zadania II – Przebudowa dróg 52 189 tys. zł
- Zadanie III – Przebudowa kolei 106 480 tys. zł

Stan zaawansowania robót na dzień 31 grudnia 2013 r. w ramach poszczególnych zadań przedstawiał się następująco:

Zadanie I - Zbiornik - zakończono roboty budowlane obwałowania w gminie Zembrzyce i przeprowadzono rozruch obiektu. Rozpoczęto prace przy budowie obwałowania dworu w Jaszczurowej. Ukończono obiekty kubaturowe „Rybaczówki”, „Ośrodka zarybieniowego” i budynku administracyjnego. Ukończono budowę budynku elektrowni.

Zadanie II - Przebudowa dróg – w ramach tego zadania realizowano budowę drogi klasy L wzdłuż kolei na terenie gmin Stryszów i Zembrzyce. Kontynuowano budowę 6 dróg lokalnych.

Zadanie III - Przebudowa kolei – W ramach tego zadania kontynuowano realizację robót kolejowych i mostowych. Ukończono, w stanie surowym, most nad potokiem Stryszówka o długości 220 m, most kolejowy nad rzeką Skawą o długości 385 m. W ramach robót kolejowych wykonano sieci trakcyjne, telekomunikację i linie energetyczne.

Zadanie IV - Ochrona zlewni zbiornika - inwestycje w ramach tego zadania zostały zakończone w roku 2008.

Budowa linii kolejowej, ze względu na wymogi technologiczne wykonania oraz wysokość kosztów pozostałych do poniesienia wykracza poza rok 2013, tj. poza termin ustawowy realizacji programu.

W 2013 roku inwestor bezpośredni, RZGW w Krakowie, uzyskał pozwolenie wodnoprawne „na szczególne korzystanie z wód rzeki Skawy na Zbiorniku Wodnym Świnna Poręba poprzez piętrzenie wód rzeki Skawy do rzędnej 290 m n.p.m. zaporą ziemną zlokalizowaną w km 26+600 rzeki Skawy”. Umożliwi to rozpoczęcie prac mających na celu napełnienie zbiornika w 2014 r. Taki tryb postępowania ułatwi zgromadzenie wód do rzędnej maksymalnego piętrzenia 312 m n. p. m. do roku 2015 oraz przeprowadzenie rozruchu.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 6 grudnia 2013 r. jednogłośnie przyjął, opracowaną m.in.: przez Departament Inwestycji i Nadzoru KZGW, ustawę o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2013”. Ustawa wydłuża proces inwestycyjny o dwa lata, czyli do 2015 r. i zmniejsza koszty „Programu” z 1 732 mln zł w poziomie cen 2009 r. na 1 634,1 mln zł w poziomie cen 2013 r.

10.6. Program dla Odry – 2006

Program jest realizowany, zgodnie z ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry – 2006”, przez Radę Ministrów. Zgodnie z ustawą powołany został Komitet Sterujący „Programu dla Odry – 2006”, jako organ opiniotwórczo-doradczy Rady Ministrów. Członkiem tego Komitetu, reprezentującym Ministra Środowiska, jest Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 marca 2002 r., ustanowiono Pełnomocnika do Spraw „Programu dla Odry – 2006”, którym jest Wojewoda Dolnośląski.

W ramach „Programu...”, zgodnie z polityką ekologiczną państwa, realizowanych jest szereg zadań.

W 2013 r. za środki z rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczone na realizację zadań zbilansowanych w „Programie dla Odry-2006”, prowadzono prace na :

- budowie zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze (polder),
- budowie stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze,
- obiektach hydrotechnicznych:
 - w dorzeczu górnej Odry,
 - na Odrze swobodnie płynącej,
 - na rzekach dorzecza Warty
 - Kanału Gliwickiego – modernizacja śluz.

Ogółem w 2013 r. realizowano prace na 32 obiektach za kwotę **30 608 tys. zł**. Zakończono 7 zadań tj.:

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu:

1. **Dokumentację techniczną na przeprowadzenie kompleksowego remontu śluzy komorowej wraz z pracami modernizacyjnymi na terenie stopnia Łochowo w ramach przedsięwzięcia „Modernizacja stopni wodnych na Dolnej i Górnej Skanalizowanej Noteci: -Drawsko – Krostkowo -Nowe, Walkowice, Romanowo –Dębinek –Pakość -Lisi Ogon -Łochowo”.**

Zadanie polegało na opracowaniu dokumentacji technicznej (m.in. modernizacja oświetlenia obiektu, rozbiorka budynku zaplecza technicznego wraz z infrastrukturą, montaż monitoringu). Realizacja inwestycji doprowadzi obiekt do pełnej sprawności technicznej oraz bezpieczeństwa użytkownika jak również poprawi walory estetyczne stopnia, zapewni zadawalający poziom zabezpieczenia przeciwpowodziowego (bezpieczne piętrzenie na obiekcie oraz gwarancja niezakłóconych przepływów w szerokim zakresie) w tym rejonie (dotyczy obiektu z roku 1882).

2. **Modernizację stopnia Drawsko w ramach przedsięwzięcia „Modernizacja stopni wodnych na Dolnej i Górnej Skanalizowanej Noteci: -Drawsko – Krostkowo -Nowe, Walkowice, Romanowo –Dębinek –Pakość -Lisi Ogon -Łochowo”.**

Realizacja powyższego zadania zapewnia pełne bezpieczeństwo obiektów (śluz i jaz), zadawalający poziom zabezpieczenia przeciwpowodziowego, (bezpieczne piętrzenie na

objektach oraz gwarancja niezakłóconych przepływów w szerokim zakresie) w tym rejonie, (dotyczy obiektów z roku 1914). Obiekty doprowadzone zostały do pełnej sprawności technicznej i eksploatacyjnej, jak również poprawione zostały walory estetyczne stopnia oraz usprawniono poprzez zmodernizowanie zamknięcia w przęśle środkowym jazu (zamontowanie klapy) sprawność eksploatacyjną tego obiektu.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie:

3. „Ubezpieczenie prawego (wschodniego) brzegu rz. Odra Zachodnia w km 0,0-29,5 (dotyczy jedynie odcinków na których jest zniszczony brzeg)”

Wykonano ubezpieczenie brzegu na potrzeby zapewnienia bezpiecznej żeglugi na tym odcinku rzeki Odry Zachodniej, poprzez zapobieganie zagrożeniom, jakie mogły stwarzać pływające drzewa porwane przez wodę w wyniku erozji brzegu. Przyczyną erozji brzegowej było głównie falowanie statkowe, wspomagane stosunkowo niewielkim, ale długotrwałym falowaniem wiatrowym (mała długość rozpędu fali), zwłaszcza przy wysokim stanie wody. Skutki erozji, cofania się linii brzegowej, to podmywanie i odsłanianie systemu korzeniowego starych drzew, które następnie obalają się w wodę lub zamierają. Drzewa powalone i martwe (lekkie) mogły, zwłaszcza przy stanach powodziowych, być oderwane od podłoża i spłynąć na szlak żeglowny, stwarzając zagrożenie nawigacyjne.

4. „Wykonanie umocnienia w linii zabudowy regulacyjnej i międzywalu w rejonie m. Cedynia”

Wykonano umocnienie w celu zapewnienia ochrony stopy wału przeciwpowodziowego chroniącego polder cedyński.

5. „Wykonanie ubezpieczenia prawego brzegu na odcinku rz. Odry w km 723,95-724,50”.

Celem przedsięwzięcia było wykonanie ubezpieczenia zniszczonego brzegu, gdyż jego dalsza erozja zagrażała bezpieczeństwu powodziowemu mieszkańców wsi Dębce. W roku 2013 wykonano ubezpieczenie prawego brzegu na odcinku rz. Odry w km 723,95-724,50 polegające na:

- a) wykonaniu narzutu kamiennego o grubości 40 cm z granitu łamanego o granulacji 15-45 cm na geotkaninie ustabilizowanej płótkiem z kiszek faszynowych. Długość ubezpieczenia ok. 490m;
- b) wykonaniu ubezpieczenia z elementów prefabrykowanych żelbetowych typu L posadowionych bezpośrednio na podsypce żwirowej grubości 20 cm na gruncie istniejącym. Za prefabrykatem od strony wody wykonano narzut kamienny z granitu łamanego o granulacji 15-45cm na geotkaninie, od strony lądu narzut kamienny z granitu łamanego o granulacji 15-45 cm o grubości 40cm, pod spodem zasyp żwirem o granulacji 2 – 16 mm na geotkaninie. Długość ubezpieczenia ok. 100 m wraz ze skrzydełkami.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu:

6. „Budowle regulacyjne. Bystrzyca Dusznicka w km 8+900 m. Szalejów” Etap II i III.

Zadanie zostało dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu kwotą przeznaczoną na: wykonanie robót ziemnych, robót budowlano-montażowych oraz robót mechanicznych i elektrycznych.

- Etap III, realizowany od kwietnia do listopada 2012 r., polegał na przywróceniu właściwego przekroju poprzecznego oraz na remoncie umocnień brzegowych i dennych. W trakcie jego realizacji okazało się, że wystąpiła konieczność wprowadzenia robót uzupełniających, których nie można było przewidzieć na etapie przygotowania

dokumentacji projektowej, ani na etapie przygotowania oferty przetargowej do zamówień.

- Etap II polegał na remoncie zniszczonej zabudowy regulacyjnej rzeki Bystrzycy Dusznickiej w m. Szalejów. Prace realizowane były od listopada 2012r. do grudnia 2013 r. W trakcie realizacji etapu II w okresie od 20 grudnia 2012 do 20 marca 2013 roku wystąpiły niesprzyjające warunki atmosferyczne (intensywne opady deszczu i śniegu). Dodatkowym utrudnieniem wykonywania prac budowlanych były obfite opady deszczu w okresie letnim oraz znacznie przekroczone stany ostrzegawcze i alarmowe na wodowskaziu w Szalejowie, co również przyczyniło się do zahamowania prac. W związku z powstałymi trudnościami w trakcie wykonywania przedmiotu zamówienia, został podpisany z wykonawcą aneks na przedłużenie terminu zakończenia zadania z 30 października do 16 grudnia 2013 r.

7. **„Budowle regulacyjne. Regulacja potoku Wilczka w miejscowości Wilkanów w km 0+00-10+400”**

Wykonano rozbudowę systemu ubezpieczeń dennych w postaci gurtów drewnianych, mających na celu ograniczenie prędkości przepływu wód w korycie potoku. Tym działaniem zwiększono bezpieczeństwo powodziowe poprzez przywrócenie właściwego przepływu wód i wykonanie umocnień brzegowych i dennych. Zadanie ma znaczący wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców wsi Wilkanów oraz miasta Kłodzka.

Największe inwestycje realizowane w 2013 r., współfinansowane z „Programu dla Odry – 2006” to:

1. **„Budowa stopnia wodnego Malczyce”**

Budowa stopnia Malczyce o wartości kosztorysowej **822 430 tys. zł** realizowana jest przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. W 2013 r. wydatkowano na realizację zadania **54 269 tys. zł**, w tym ze środków:

- „Programu dla Odry – 2006” (rezerwa celowa nr 18) – 4 269 tys. zł,
- NFOŚiGW (rezerwa celowa nr 59) – 50 000 tys. zł.

W ramach otrzymanych w 2013 roku środków (bilansowanych w rezerwach celowych budżetu państwa) awansowano roboty budowlano – montażowe na górnym i dolnym stanowisku stopnia, w dole budowlanym, awanportach, na śluzie i jazie ruchomym z przepławką dla ryb, elektrowni wodnej. Ponadto finansowano prace projektowe, nadzory autorskie i inwestorskie, obsługę geodezyjną, wykupiono nieruchomości od prywatnych właścicieli, zapłacono za najem gruntów leśnych.

2. **„Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze woj. śląskie (Polder)”**

Beneficjent projektu – RZGW w Gliwicach. W dniu 18 czerwca 2013r. podpisana została umowa z wykonawcą robót budowlanych.

Na realizację zadania w roku 2013 zostało wydatkowane łącznie **172 814 tys. zł.**, w tym z poszczególnych źródeł finansowania:

- MBOiR – 44 564 tys. zł,
- BRRE – 114 419 tys. zł,
- BP (środki towarzyszące) – 11 645 tys. zł,
- MAiC – 1 740 tys. zł,

- Program dla Odry 2006 – 446 tys. zł ,

Powyższe środki wydatkowano na: opłaty z tytułu trwałego zarządu, utrzymanie przyjętych obiektów do chwili wyburzenia, podatki od nieruchomości, opracowanie dokumentacji uzupełniających i ekspertyz, doraźne usługi konsultantów, koszty działalności Biura Wdrażania Projektu, wykupy dobrowolne i wywłaszczenia nieruchomości niezbędnych pod teren inwestycji, zakup działek pod "Nowe Nieboczowy", płace i koszty zwrotne zespołu konsultantów ds. Hydrotechnicznych, środowiskowych i przesiedleń (RAP), płace i koszty zwrotne zespołu Konsultanta – CES, realizacja wyprzedzających prac archeologicznych, rozpoczęcie prac budowlanych (zaliczka dla wykonawcy robót budowlanych), nadzór nad robotami budowlanymi, refundacja dla Gminy Lubomia.

10.7. Program ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły

Program ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły ma zabezpieczyć południowe województwa kraju przed katastrofalnymi skutkami powodzi. Pełnomocnikiem rządu, który nadzoruje realizację programu we wszystkich pięciu województwach (lubelskim, małopolskim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim) jest wojewoda małopolski. Zadania wchodzące w zakres Programu realizowane są m.in. przez RZGW Gliwice i RZGW Kraków.

RZGW Gliwice

Z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 4 wydatkowano kwotę **442 tys. zł**

Środki przeznaczono na zadania:

1. Odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Biała w km 0+000 – 5+150, m. Czechowice-Dziedzice, Bestwina, woj. śląskie
2. Budowa i odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Biała w km 25+030 – 27+500, m. Bystra, woj. śląskie
3. Odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej pot. Straconka w km 0+000 – 6+500, m. Bielsko Biała, woj. śląskie
4. Odbudowa urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Brennica km 4+500 – 7+300, m. Górki Małe, Brenna, woj. śląskie
5. Budowa i odbudowa, remont urządzeń wodnych zabudowy regulacyjnej rz. Mała Wisła w km 68+150-73+777 m. Wiślica, Skoczów, woj. śląskie
6. Budowa ubezpieczeń brzegowych w celu likwidacji wyrwy brzegowej rz. Mała Wisła w km 22+250-23+800 w. Dankowice, woj. śląskie
7. Uporządkowanie gospodarki wodnej zespołu zbiorników Przeczyce, Kuźnica Warężyńska i Pogoria oraz modernizacja obiektów przeciwpowodziowych doliny Przemszy, woj. śląskie – Etap II
8. Modernizacja obiektów zbiornika Wodnego Wisła Czarne – drenaż skarpy odpowietrznej, przelew stokowy, sieć piezometrów – dokumentacja

RZGW Kraków

Z rezerwy celowej budżetu państwa poz. 4 wydatkowano kwotę **5 019 tys. zł**

Środki przeznaczono na zadania:

1. Usuwanie drzew i krzewów wraz z ich systemem korzeniowym w granicach miasta Sandomierz
2. Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Soły
3. Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Skawy

4. Analiza programu inwestycyjnego w zlewni Raby
5. Modernizacja napędów hydraulicznych zasuw spustów dennych i segmentów przelewów powierzchniowych zapory Dobczyce, powiat myślenicki, województwo małopolskie
6. Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Dunajca
7. Dokumentacje projektowe dla zadań określonych w "Programie Ochrony Przeciwpowodziowej doliny pot. Białka na odcinku w km 0+000-24+500 na terenie pow. nowotarskiego i tatrzańskiego woj. małopolskiego"
8. Projekt budowlany pn. "Zabudowa pot. Klempowskiego w km 0+000 – 0+550 w m. Tylmanowa, gm. Ochotnica Dolna, pow. nowotarski, woj. małopolskie"
9. Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Czarnej Staszowskiej
10. Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Nidy
11. Wykonanie dokumentacji projektowej - Budowa zbiornika retencyjnego Dukla z uzyskaniem decyzji pozwolenia na realizację inwestycji
12. Analiza zagrożenia powodziowego w zlewni Wisłoki
13. Wykonanie dokumentacji projektowej - Budowa zbiornika wodnego Rudawka Rymanowska z uzyskaniem decyzji pozwolenia na realizację inwestycji
14. Analiza programu inwestycyjnego w zlewni Sanu (wraz ze zlewnią Wisłoka)

10.8. Program priorytetowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych”, część 1. Obiekty zgłaszane przez Prezesa KZGW

Jest to program priorytetowy, dotyczący gospodarki wodnej, który zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy Prawo wodne jest uzgadniany przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

W lutym 2013 roku Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej został poinformowany przez Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o przyznanej na lata 2014-2017 kwocie w wys. **776,45 mln zł**, przeznaczonej na realizację zadań w ramach programu priorytetowego pn. „Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych”, Część 1) Obiekty zgłaszane przez Prezesa KZGW.

W związku z tym, wraz z regionalnymi zarządami gospodarki wodnej, Prezes KZGW sporządził listę przedsięwzięć do dofinansowania z tego programu. Wszystkie obiekty, które znajdują się na liście Prezesa KZGW, umieszczane są na niej po uprzednim szczegółowym przeanalizowaniu konieczności ich wykonania, zakresu, jak również i kosztu.

Po dokonanych w 2013 roku kilku aktualizacjach tej listy, znalazło się na niej 88 zadań. W 2013 roku na zadania te wydatkowano kwotę w wysokości **94 mln zł**, zakończono 17 zadań.

Ważniejsze zadania realizowane w 2013 r. w ramach tego programu to: budowa stopnia wodnego Malczyce, remont obiektów Kanału Augustowskiego.

10.9. Zadania w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych

Zadania w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych, w tym śródlądowych dróg wodnych, realizowane są w imieniu Prezesa KZGW przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Zadania te realizowano: w ramach środków budżetowych części 22 budżetu państwa -

gospodarka wodna, przyznanych w ustawie budżetowej, z rezerw budżetu państwa, z budżetu środków europejskich, jak również z partycypacji i udziałów użytkowników.

W administracji i eksploatacji regionalnych zarządów gospodarki wodnej znajduje się:

- około 11 100 km rzek,
- 3660 km dróg wodnych (w tym ponad 640 km stanowiły skanalizowane odcinki rzek, a 354 km – kanały),
- ponad 13 100 km potoków górskich,
- 31 zbiorników wodnych,
- 11 suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polder,
- 44 nadpiętrzone jeziora,
- 140 jazów i 113 śluz,
- 250 km wałów przeciwpowodziowych,
- budowle regulacyjne na rzekach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki wodnej oraz na jeziorach i kanałach żeglownych,
- obiekty zabudowy potoków górskich,
- inne obiekty hydrotechniczne (wrota przeciwpowodziowe, pompownie, pochylnie, porty, przystanie i zimowiska).

Najważniejszymi zadaniami z zakresu utrzymania wód i urządzeń wodnych, prowadzonymi przez regionalne zarządy gospodarki wodnej były:

- remonty budowli regulacyjnych zniszczonych podczas przejścia wód wezbraniowych,
- przywracanie koryt rzek do stanu sprzed powodzi lub wezbrania (w ramach likwidacji szkód w korytach rzek),
- remonty obiektów hydrotechnicznych,
- lodołamanie,
- bieżąca konserwacja koryt cieków,
- udrażnianie koryt rzek i potoków górskich,
- remonty zapór przeciwrumowiskowych i innych zabezpieczeń przeciwerozyjnych.

Szczegółowe zestawienie informacji, dotyczących majątku trwałego, będącego w administracji regionalnych zarządów, przedstawiono w Tabeli 4.

Z doświadczeń w utrzymywaniu obiektów budowlanych wynika ogólna zasada, że dla prawidłowego utrzymania tego typu budowli należy rocznie przeznaczać środki stanowiące 2-3% wartości danego obiektu. Przy wartości majątku administrowanego przez regionalne zarządy, oszacowanej na około 23,6 mld złotych (dane w poziomie cen z 2008 r.), na prawidłowe jego utrzymanie, w dobrym stanie technicznym, konieczne jest wydatkowanie środków w wysokości 470-700 mln rocznie. Nadmienić tu także należy, że rząd polski został zobowiązany do utrzymywania w odpowiednim stanie technicznym majątku, zrealizowanego w ramach umów z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, co również wpływa na konieczność pozyskiwania niezbędnych nakładów finansowych.

W 2010 roku, i w latach kolejnych, wody powodziowe poczyniły znaczne szkody w majątku Skarbu Państwa, administrowanym przez regionalne zarządy gospodarki wodnej. Zgodnie z aktualizacją szkód powodziowych wg stanu na koniec 2013 r. wartość szkód powstałych w latach 2010-2013 wynosi łącznie **2 161,6 mln** zł. Dla wszystkich zinwentaryzowanych zadań określono

stopień pilności zależny od zagrożenia dla życia ludzi lub zlokalizowanej w pobliżu infrastruktury technicznej. Najpilniejsze prace stanowią około 68% oszacowanych szkód.

W roku 2013 na utrzymanie wód będących w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej wydatkowano łącznie **13 553 tys. zł.** Na utrzymanie urządzeń wodnych wydatkowano **96 119 tys. zł.** W ramach działań, związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków spływu wód i ochrony przed powodzią w okresie zimowym utrzymywano pogotowie lodołamaczy oraz prowadzono akcję lodołamania – łączny koszt zimowej ochrony przeciwpowodziowej wyniósł **12 563 tys. zł.,** przy czym z budżetu państwa wydatkowano kwotę **9 745 tys. zł.** W ramach realizacji zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi, w tym powodzi z 2010, regionalne zarządy gospodarki wodnej wydatkowały **128 981 tys. zł.**

Głównym źródłem finansowania zadań w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych oraz związanych z nimi zadań w zakresie usuwania skutków powodzi i zapewnienia zimowej ochrony przeciwpowodziowej były środki bilansowane w budżecie państwa (budżet, rezerwy celowe), w ramach którego w roku 2013 wydatkowano **202 771 tys. zł.** Z budżetu środków europejskich wydatkowano w 2013 r. na zadania związane z utrzymaniem urządzeń wodnych środki w kwocie **38 771 tys. zł.**

Z uwagi na niewystarczające środki, jakimi dysponował resort środowiska, przewidziane limitami ustawy budżetowej w cz. 22 budżetu państwa, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, poprzez Ministra Środowiska, czynił starania o pozyskanie środków z rezerw celowych budżetu państwa, w tym przeznaczanych na usuwanie skutków powodzi.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków, ponoszonych przez poszczególne regionalne zarządy gospodarki wodnej na utrzymanie wód i urządzeń wodnych, likwidację skutków powodzi oraz zapewnienie zimowej ochrony przeciwpowodziowej przedstawiono w Tabeli 5, natomiast w Tabeli 6 przedstawiono źródła finansowania tych zadań, a na Rysunku 2 ich procentowy rozkład.

Tabela 4. Majątek będący w administracji poszczególnych regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	RZGW Gdańsk	RZGW Gliwice	RZGW Kraków	RZGW Poznań	RZGW Szczecin	RZGW Warszawa	RZGW Wrocław	RZGW razem
1	Długość dróg wodnych śródlądowych ogółem, w tym:	km		97,1	292,0	764,5	278,4	1 228,3	470,5	3 659,3
a)	• rzeki żeglowne	km	317,5	43,6	203,0	456,5	246,4	871,0	274,8	2 412,8
b)	• jeziora żeglowne	km	65,8	-	-	27,5	14,5	150,8	-	258,6
c)	• sztuczne drogi wodne, w tym:	km	145,2	53,5	89,0	280,5	17,5	206,5	195,7	987,9
	- kanały	km	92,1	53,5	17,2	81,1	17,5	71,9	11,0	344,3
	- skanalizowane odcinki rzek	km	53,1	-	71,8	199,4	-	134,6	184,7	643,6
2	Długość rzek nieżeglownych	km	2 001,1	651,9	1 402,9	1 108,7	44,8	1 995,8	1 117,0	8 322,2
3	Długość potoków górskich	km	-	200,1	11 390,9	-	-	-	1 544,5	13 135,5
4	Jeziora nadpiętrzone	szt	-	-	-	3	-	41	-	44
5	Zbiorniki wodne ¹	szt		8	7	3		3	10	31
6	Suche zbiorniki przeciwpowodziowe	szt	-	1	-	-	-	-	11	12
7	Stopnie wodne	szt	12		7	-	-	2		21
8	Jazy	szt	2	18	3	53	1	32	31	140
9	Śluzy	szt	3	7	-	32	2	25	44	113
10	Elektrownie wodne	szt	4	-	2	1	-	1	3	11
11	Wrota przeciwpowodziowe	szt	4	-	1	1	-	1	3	10
12	Pompownie	szt	-	3	21	10	-	26	11	71
13	Pochylnie	szt	5	-	-	-	-	1	-	6
14	Porty i zimowiska	szt	2	-	1	2	1	5	2	13
15	Plantacje wikliny	ha	190	-	979	-	-	-	-	1 169
16	Wały przeciwpowodziowe	km	0,1	188,0	10,0	21,5	-	2,4	34,3	256,3

¹ Myłof (RZGW Gdańsk), Włocławek oraz Dębe (RZGW Warszawa) wykazane zostały jako stopnie wodne

Wszystkie zrealizowane w 2013 r. roboty w zakresie utrzymania wód i urządzeń wodnych dotyczyły najpilniejszych działań, mających na celu poprawę stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego ludności i mienia oraz zwiększenie możliwości korzystania z wód i urządzeń wodnych, jak również z urządzeń infrastruktury technicznej związanej z rzekami. Szereg robót realizowanych na rzekach będących śródlądowymi drogami wodnymi podyktowany było potrzebą utrzymania i zachowania ciągłości żeglugi, poprawą warunków żeglownych oraz niezawodnym funkcjonowaniem urządzeń wodnych służących żegludze.

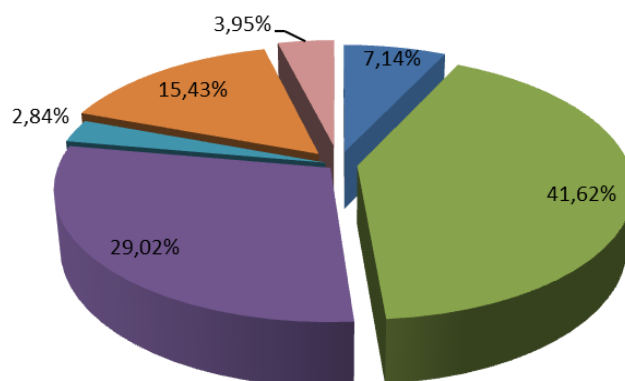
Tabela 5. Wydatki związane z utrzymywaniem wód i urządzeń wodnych (w tym partycypacje i udziały) oraz działania związane z likwidacją skutków powodzi, jak również zapewnieniem osłony przeciwlodowej w 2013 r.

Jednostka	Utrzymanie wód w tym: nowa zabudowa, prace udroźnieniowe, remonty budowli regulacyjnych	Utrzymanie urządzeń wodnych w tym: remonty, koszty eksploatacyjne	Likwidacja skutków powodzi	Zimowa ochrona przeciwpowodziowa (koszty pogotowia i akcji lodofamaczy, przegrody przeciwśryżowe, zakupy inwestycyjne)	łącznie
RZGW Gdańsk	3 828	4 408	0	2 371	10 607
RZGW Gliwice	469	2 787	16 267	0	19 522
RZGW Kraków	3 007	26 432	40 132	0	69 571
RZGW Poznań	549	5 237	12 254	518	18 559
RZGW Szczecin	2 846	350	0	3 330	6 526
RZGW Warszawa	1 043	9 612	10 241	4 531	25 427
RZGW Wrocław	1 812	47 293	50 087	1 813	101 005
Razem	13 554	96 119	128 981	12 563	251 217

Tabela 6. Środki wydatkowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej (oraz innych użytkowników wód lub współkorzystających z urządzeń wodnych w ramach partycypacji i udziały) na utrzymywanie wód i urządzeń wodnych, likwidację skutków powodzi oraz zimową ochronę przeciwpowodziową w 2013 r.

Źródło finansowania	Utrzymanie wód (prace udroźnieniowe, remonty budowli regulacyjnych, itp.)	Utrzymanie urządzeń wodnych (remonty, konserwacja itp.)	Usuwanie skutków powodzi	Zimowa ochrona przeciwpowodziowa	Ogółem
	w tys. zł				
1	2	3	4	5	6
Budżet Państwa i budżet środków europejskich w tym:	13 489	89 073	128 981	9 745	241 288
Budżet Państwa cz. 22, z wyłączeniem rezerw celowych	1 669	11 884	43	4 329	17 925
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych	6 199	2 654	90 991	4 716	104 560
Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	5 236	29 361	37 947	350	72 894
Budżet Państwa - Środki z pozostałych rezerw celowych (pozostałe pozycje)	385	6 403		350	7 138
Budżet środków europejskich		38 771			38 771
Środki pozabudżetowe, partycypacje, udziały i inne	65	7 046		2 818	9 929
Ogółem	13 554	96 119	128 981	12 563	251 217

Rysunek 2. Procentowy rozkład wydatków regionalnych zarządów gospodarki wodnej na utrzymywanie wód i urządzeń wodnych, likwidację skutków powodzi oraz zimową ochronę przeciwpowodziową w 2013 r., według źródeł finansowania.

- Budżet Państwa cz. 22, z wyłączeniem rezerw celowych
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 4 - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- Budżet Państwa - Rezerwa celowa poz. 59 - Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Budżet Państwa - Środki z pozostałych rezerw celowych (pozostałe pozycje)
- Budżet środków europejskich
- Partycypacje, udziały i inne

W ramach powyższych prac m.in. udrożniono ponad 1 100 km rzek i potoków, wyremontowano ponad 11 km murów oporowych, wykonano remonty ubezpieczeń poprzez narzuty kamienne o łącznej kubaturze ponad 125 tys. m³. Ponadto na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią prowadzone są prace związane z wycinką drzew i zakrzaczeń. Prace te mają na celu poprawę możliwości przeprowadzenia przez doliny rzeczne wód powodziowych oraz ograniczenie sedimentacji osadów. W związku z trwającym od marca do 15 października okresem lęgowym ptaków, realizacja prac prowadzona jest głównie w IV kwartale i uzależniona w dużej mierze od warunków hydro- i meteorologicznych. W 2013 r. z obszarów szczególnego zagrożenia powodzią regionalne zarządy usunęły ponad 61 tys. drzew oraz ponad 310 ha zakrzaczeń.

Niezwykle istotną sprawą w zakresie właściwego gospodarowania mieniem Skarbu Państwa jest zapewnienie bezpiecznej eksploatacji urządzeń wodnych. Dla budowli, będących własnością Skarbu Państwa, zaliczonych na podstawie przepisów ustawy - Prawo budowlane do I lub II klasy, okresowe badania wykonuje, w ramach państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór (IMGW PIB OTKZ).

Jednym z elementów kontroli stanu technicznego obiektów budownictwa wodnego są również okresowe przeglądy budowli hydrotechnicznych, organizowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, z udziałem uprawnionych przedstawicieli innych instytucji, takich jak: urzędy wojewódzkie, starostwa powiatowe (wydziały środowiska i rolnictwa, wydziały zarządzania kryzysowego) i użytkowników (zespoły elektrowni wodnych, przedsiębiorstwa wodociągowe itp.).

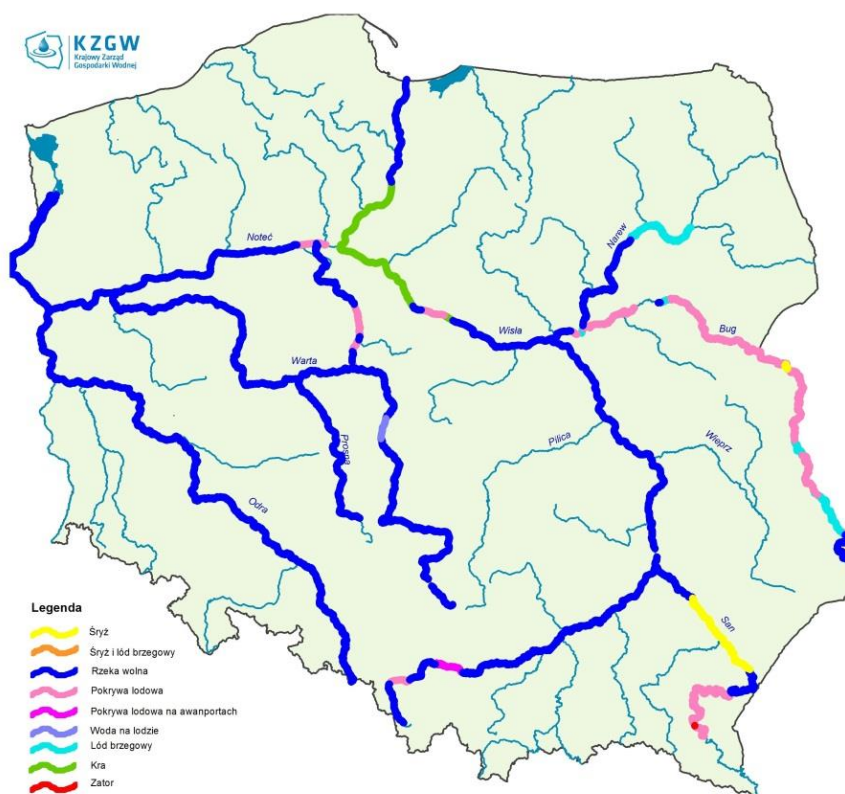
Wyniki przeglądów okresowych oraz przeprowadzone oceny stanu technicznego pozwalają na wytypowanie niezbędnych prac zabezpieczających i naprawczych.

11. Monitoring zjawisk lodowych i lodołamanie

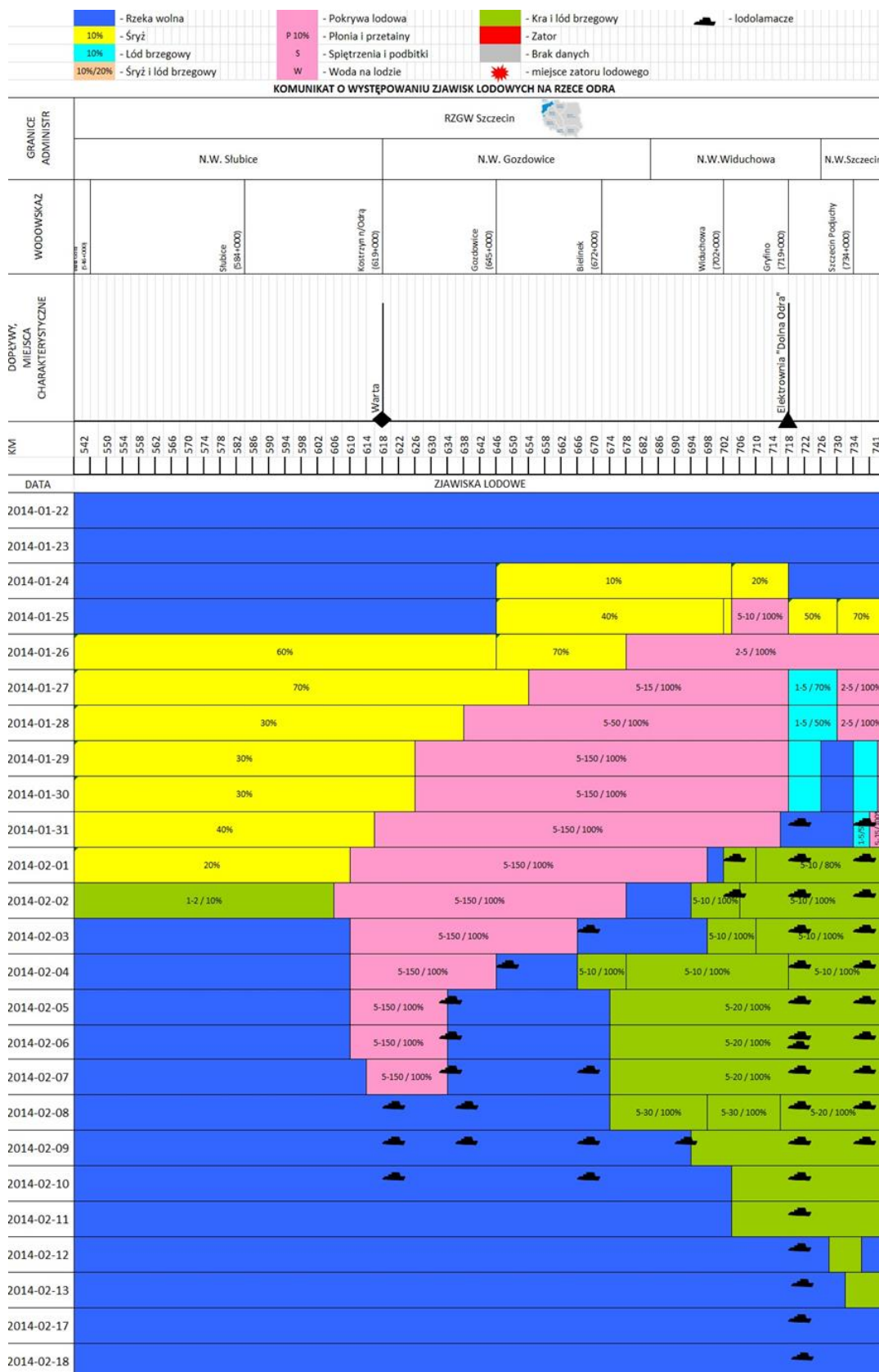
Regionalne zarządy gospodarki wodnej i Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w okresie zimowym prowadziły monitoring zjawisk lodowych na głównych rzekach. Obserwacje prowadzone były codziennie, przez służby terenowe, na całej długości odcinków rzek administrowanych przez regionalne zarządy gospodarki wodnej. Tak zorganizowany monitoring pozwala na uzyskiwanie kompletnej informacji o przebiegu zjawisk lodowych (w tym dotyczących procentu zlodzenia, czy grubości pokrywy lodowej) oraz występowania ewentualnych spiętrzeń oraz zatorów lodowych.

W przypadku występowania nasilonych zjawisk lodowych, a w drugiej połowie roku – od dnia wystąpienia zjawisk lodowych Ośrodki Koordynacyjno – Informacyjne Ochrony Przeciwpowodziowej regionalnych zarządów lub komórki właściwe do realizacji zadania oraz Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej przygotowywały codzienne komunikaty dotyczące bieżącej sytuacji lodowej na głównych rzekach oraz zbiornikach retencyjnych, a także informacje o prowadzonej akcji lodołamania, zgodnie ze wskazanym przez KZGW zunifikowanym wzorcem graficznym. Grafiki przykładowego codziennego komunikatu o zjawiskach lodowych przedstawiono na rys. 3 i rys. 4.

Rysunek 3 Przykładowa grafika codziennego komunikatu o zjawiskach lodowych

Rysunek 4 Przykładowe graficzne przedstawienie zjawisk lodowych

Informacje te przekazywane były służbom kryzysowym na szczeblu regionalnym przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, natomiast ze strony KZGW informacja zbiorcza z całego obszaru kraju trafiała m.in. do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Ministerstwa Środowiska.

Czynna osłona przeciwlodowa przy użyciu lodołamaczy, prowadzona jest corocznie w okresie od 1 grudnia do 15 marca. W tym okresie utrzymywane jest pogotowie lodołamaczy, które w każdej chwili mogą przystąpić do akcji lodołamania. Za prowadzenie akcji lodołamania w regionach wodnych odpowiedzialni są dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Podstawowe rejony operacyjne lodołamania obejmują:

- ujściowy i graniczny odcinek Odry od Szczecina do ujścia rzeki Nysy Łużyckiej oraz w zależności od potrzeb dalej w górę rzeki wraz ze skanalizowanym odcinkiem Odry w rejonie Wrocławia,
- dolny odcinek rzek Warty i Noteci,
- dolny odcinek Wisły od Gdańska do Włocławka,
- Zbiornik Włocławski.

Niezależnie od miejsca lokalnego zagrożenia, każda akcja lodołamania rozpoczyna się w ujściowych odcinkach Wisły oraz Odry; w te rejony musi zostać odprowadzona połamana kora lodowa z koryt rzek. Od powodzenia tej akcji zależy skuteczność lodołamania na zbiorniku włocławskim oraz na Warcie i Noteci. Lodołamacze kierowane są w górę rzek tak daleko, jak wymaga tego zakres zalodzenia oraz jak pozwalają na to aktualne warunki hydrologiczno-meteorologiczne oraz parametry techniczne drogi wodnej.

W regionalnych zarządach gospodarki wodnej opracowane są „Instrukcje akcji lodołamania”, które m.in. zawierają schemat organizacyjny struktur kierownictwa akcji wraz z ramowym zakresem działania, a także schemat przepływu informacji oraz powiązań i zależności uczestniczących w akcji jednostek.

Prowadzenie akcji lodołamania jest bardzo ważnym elementem czynnej ochrony przed powodzią w okresie zimowego zlodzenia rzek. Na dolnych odcinkach głównych rzek kraju lodołamacze stanowią jedyne, skuteczne narzędzie ochrony przed powodzią. Celem prowadzenia akcji lodołamania jest zapewnienie swobodnego spływu lodów i wód roztopowych, a tym samym przeciwdziałanie zagrożeniu powstawania powodzi zatorowych.

W 2013 r. Ministerstwo Skarbu Państwa wraz z Ministerstwem Środowiska, przy udziale KZGW prowadziło kolejne działania, mające na celu przejęcie lodołamaczy przez Skarb Państwa jako rzeczowej formy wynagrodzenia stanowiącej ekwiwalent za umorzoną część akcji/udziałów Skarbu Państwa w Spółkach: Przedsiębiorstwo Budownictwa Wodnego w Warszawie S.A. oraz Przedsiębiorstwo Budownictwa Hydrotechnicznego „Odra 3” Sp. z o.o., a następnie przekazanie sprzętu na rzecz RZGW.

12. Wykonywanie przez Prezesa KZGW zadań organu administracji rządowej, w zakresie sprawowania funkcji organu odwoławczego i nadzoru administracyjnego

Jedną z funkcji wykonywanych przez Prezesa KZGW jest pełnienie roli organu administracji rządowej. Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145, z późn. zm.), Prezes KZGW jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw, z wyłączeniem spraw związanych z melioracjami wodnymi, ochroną wałów przeciwpowodziowych i nadzorem nad związkami spółek wodnych. Prezes KZGW jest także organem wyższego stopnia w odniesieniu do dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Postępowania toczące się przed Prezesem KZGW jako organem wyższego stopnia dotyczyły głównie zagadnień związanych z:

- uzgodnieniami decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na obszarach zmeliorowanych i szczególnego zagrożenia powodzią,
- uzgodnieniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- zwolnieniem z zakazów obowiązujących na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- nakazem wycinki drzew i krzewów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- udzielaniem pozwoleń wodoprawnych na wykonywanie urządzeń wodnych i szczególne korzystanie z wód,
- poborem i składowaniem kruszywa,
- ustalaniem linii brzegu,
- legalizacją urządzeń wodnych,
- wyłączeniem organów od orzekania w sprawie,
- partycypacją w kosztach utrzymania wód i urządzeń wodnych.

Przed Prezesem KZGW prowadzone były również postępowania administracyjne w trybach nadzwyczajnych związanych ze stwierdzeniem nieważności decyzji i wznowieniem postępowania administracyjnego oraz postępowania nadzorcze związane z beczynnością organu.

W 2013 roku przed Prezesem KZGW toczyło się ponad 800 postępowań administracyjnych, które w większości wymagały indywidualnego podejścia, gdyż ze względu na ich specyfikę, a także z braku jednoznacznego i w związku z niejednorodnym orzecznictwem, nie było możliwości skorzystania z wcześniej wypracowanych rozwiązań.

13. Współpraca międzynarodowa i współpraca na wodach granicznych

W 2013 roku kontynuowano współpracę międzynarodową na wodach granicznych z państwami sąsiadującymi. W ramach współpracy odbyło się pięć spotkań dwustronnych komisji do spraw wód granicznych: z Niemcami, Czechami, Słowacją, Ukrainą i Litwą. Spotkanie Polsko-Litewskiej Komisji ds. Wód Granicznych odbyło się po raz pierwszy. Przedmiotem posiedzeń były bieżące zagadnienia, ważne dla obu stron, dotyczące wód granicznych. Podczas tych spotkań zapoznano się z pracą wszystkich dwustronnych grup roboczych, zatwierdzono sprawozdania z ich działalności za rok 2012 oraz zatwierdzono plany ich pracy na rok 2014.

W 2013 roku w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej prowadzono prace służące zawarciu następujących umów międzynarodowych: „Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie ochrony i użytkowania wód transgranicznych, Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o współpracy na wodach granicznych w dziedzinie gospodarki wodnej oraz Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych pogranicza polsko-niemieckiego”.

Obecnie trwa procedura służąca zakończeniu negocjacji umowy z Białorusią. Negocjacje były uprzednio prowadzone do 2006 r., a następnie zostały zawieszona na skutek pogorszenia się stosunków dyplomatycznych między Polską a Białorusią. W dniu 3 stycznia 2013 r., Prezes Rady Ministrów RP, zatwierdził projekt tekstu „Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych” oraz wyraził zgodę na rozpoczęcie negocjacji. Następnie, po ustaleniu składu delegacji polskiej, na wniosek

Ministra Środowiska, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej został upoważniony przez Ministra Spraw Zagranicznych, do prowadzenia negocjacji tekstu przedmiotowej umowy.

Projekt Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy na wodach granicznych w dziedzinie gospodarki wodnej wraz z zaproszeniem do rozpoczęcia negocjacji został wysłany do Ministra Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska Republiki Białorusi w dniu 5 sierpnia 2013 r. Od tego czasu Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej nie otrzymał żadnego oficjalnego odzewu ze strony ww. Ministerstwa. Kolejne próby skontaktowania się z MZNiOŚ Republiki Białorusi nie powiodły się.

W związku z powyższym Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zwrócił się do Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych z prośbą o podjęcie interwencji oraz innych stosownych działań zmierzających do nawiązania współpracy z Republiką Białorusi.

Ponadto kontynuowano działania służące uregulowaniu kwestii utrzymania i wykorzystania granicznego odcinka Kanału Augustowskiego. Zawarcie porozumienia, w tej kwestii, będzie stanowiło bodziec dla rozwoju aktywnej turystyki w tym regionie. Oczekiwane w 2013 r. doprowadzenie do zakończenia procesu negocjacji projektu „Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie utrzymania granicznego odcinka i żeglugi na Kanale Augustowskim” nie doszło do skutku z uwagi na brak zainteresowania sprawą po stronie Białorusi. Od czasu pierwszej rundy negocjacji tekstu przedmiotowego porozumienia, które na zaproszenie strony polskiej odbyło się w 2010 roku w Augustowie, nie udało się nawiązać kontaktu ze stroną białoruską, a pismo z informacją o gotowości strony polskiej do przeprowadzenia drugiej rundy negocjacji pozostaje w dalszym ciągu bez odpowiedzi. Z uwagi na brak stanowiska w tej sprawie po stronie białoruskiej, ustalenia dotyczące drugiej rundy negocjacji przedłużają się w czasie.

Oдноśnie umowy z Republiką Czeską, w 2013 r. po stronie polskiej przeprowadzono konsultacje międzyresortowe wniosku o udzielenie zgody na podpisanie „Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o współpracy na wodach granicznych w dziedzinie gospodarki wodnej”. W ich trakcie wpłynęły uwagi legislacyjne oraz dotyczące konieczności dostosowania zastosowanej w projekcie umowy terminologii do polskiego prawodawstwa. Po uzgodnieniu poprawek z zainteresowanymi resortami przedmiotowa umowa została przesłana stronie czeskiej do zaopiniowania. W przypadku akceptacji zmian przez stronę czeską wniosek o udzielenie zgody na podpisanie umowy zostanie przedłożony Radzie Ministrów. Podpisanie umowy jest przewidziane na pierwszą połowę 2014 r.

Oдноśnie planowanej umowy z Niemcami w 2013 r. prowadzono korespondencyjnie uzgodnienia jej treści ze stroną niemiecką. W grudniu 2013 r. w Szczecinie odbyły się oficjalne międzypaństwowe negocjacje tekstu umowy. Stronie polskiej przewodniczył Witold Sumiński, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, a stronie niemieckiej Felix Stenschke, dyrektor Poddepartamentu Dróg Wodnych w Federalnym Ministerstwie Transportu i Infrastruktury Cyfrowej. Ponadto w skład delegacji Rzeczypospolitej Polskiej weszli m.in. przedstawiciele RZGW w Szczecinie, Ministra Środowiska, Ministra Infrastruktury i Rozwoju, Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz właściwych miejscowo wojewodów. Negocjacje zostały zakończone wspólnym uzgodnieniem i parafowaniem tekstu przedmiotowej umowy. Następnie po stronie polskiej wniosek o udzielenie zgody na podpisanie umowy został skierowany na konsultacje międzyresortowe. Po uzgodnieniu poprawek z zainteresowanymi resortami przedmiotowa umowa została przesłana stronie niemieckiej do zaopiniowania. Zakończenie konsultacji oraz podpisanie umowy przewidziane jest na pierwszą połowę 2014.

14. Inne relacje z otoczeniem

14.1. Współpraca z Sejmem i Senatem

W roku 2013 w ramach współpracy z Sejmem i Senatem, Prezes KZGW przygotował projekty odpowiedzi i stanowisk na ponad 89 interpelacji i zapytań oraz oświadczeń posłów i senatorów.

Dodatkowo przygotowano materiały na posiedzenia komisji:

- Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie sytuacji prawnej rolników na obszarze działania „Programu dla Odry-2006”, ze szczególnym uwzględnieniem ubezpieczenia gruntów,
- Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie kontroli NIK dotyczącej realizacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry,
- Komisji Ochrony Środowiska Zasobów naturalnych i Leśnictwa w sprawie wykonania budżetu państwa za 2012 r. w zakresie części 22 - Gospodarka Wodna,
- Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w zakresie: Wypełnienia zaleceń pokontrolnych, powstałych w wyniku przeprowadzonych kontroli – Wykonywanie wybranych obowiązków ustawowych Prezesa KZGW oraz dyrektorów RZGW,
- Komisji Administracji i Cyfryzacji w sprawie weryfikacji materiału pn. „Informacja Ministra Środowiska na temat zabezpieczenia przeciwpowodziowego oraz stanu realizacji inwestycji przeciwpowodziowych” ,
- Komisji Środowiska prezentując dodatkowe materiały do Informacji Prezesa KZGW dot. gospodarowania wodami w latach 2010-2011,
- Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące sytuacji rolników w międzywalu na obszarach objętych Programem dla Odry 2006,
- Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie gospodarki rybackiej prowadzonej na wodach śródlądowych kraju i nowelizacji ustawy o rybactwie śródlądowym,
- Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w sprawie nieprawidłowości w planowanej zabudowie na obszarze miejscowości Kępa Wielka,
- Komisji Środowiska Senatu nt. „Żegluga śródlądowej w polityce wodnej państwa”,
- Komisji Środowiska Senatu w sprawie „Polityki wodnej państwa w świetle raportu Komitetu Badań nad Zagrożeniami związanymi z Wodą przy Prezydium PAN”.

Przygotowywano notatki:

- dla Stanisława Gawłowskiego w związku z umieszczeniem w porządku obrad 51 posiedzenia Sejmu RP punktu „Informacja Prezesa Rady Ministrów nt. zabezpieczenia przeciwpowodziowego oraz stanu realizacji inwestycji przeciwpowodziowych”. (070-29)
- dla Stanisława Gawłowskiego w związku z umieszczeniem w porządku obrad 45 posiedzenia Sejmu RP punktu „Informacja Ministra Środowiska o stanie infrastruktury przeciwpowodziowej w Polsce”. (070 – 31)
- Stanowisko Senatu RP w sprawie gospodarki wodnej (070-28)

Do pozostałych działań związanych ze współpracą z Sejmem i Senatem RP należało:

- przygotowanie Sprawozdania rocznego Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Gliwicach, w Poznaniu, w Szczecinie i we Wrocławiu do Informacji o realizacji zadań „Programu dla Odry-2006” w roku 2012 i przekazanie tego dokumentu Pełnomocnikowi Rządu do Spraw „Programu dla Odry-2006” w celu przedstawienia go przez Radę Ministrów Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej.

- opracowanie „Informacji o realizacji Programu budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006 – 2013 w roku 2012” w celu przedłożenia jej przez Ministra Środowiska Radzie Ministrów oraz Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej.

14.2. Działania informacyjno-promocyjne

KZGW jako jednostka odpowiedzialna za wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej jest zobligowany do prowadzenia i inicjowania działań, mających na celu kształtowanie właściwych postaw w odniesieniu do korzystania ze środowiska naturalnego. Problematyka szeroko rozumianego gospodarowania wodami spotyka się z pobeżnym zainteresowaniem ze strony społeczeństwa i mediów. Najczęściej temat ten porusza się przy okazji protestów ekologów, związanych z planowanymi inwestycjami lub też gwałtownymi zjawiskami atmosferycznymi. Ze względu na silne ukierunkowanie KZGW na kluczowe dla Polski dokumenty planistyczne wynikające z dyrektyw i Traktatu Akcesyjnego działania informacyjno-promocyjne zostały również skierowane w tym kierunku.

Działania informacyjno - promocyjne w zakresie odpowiedzialności KZGW przeprowadzone zostały w 2013 r. sześcioma ścieżkami:

1. Spotkania międzynarodowe organizowane z udziałem instytucji polskich i europejskich.

- W dniu 1.08.2013 r. odbyło się w Brukseli spotkanie polskiej delegacji z przedstawicielami Komisji Europejskiej, dbającymi o właściwe wdrożenie Ramowej Dyrektywy Wodnej. W trybie roboczym zostały wyjaśnione wszelkie wątpliwości i doprecyzowane szczegółowe zapisy merytorycznej części Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) do Masterplanów.

Delegacji przewodniczył Witold Sumiślawski Prezes KZGW a do Brukseli udali się przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, którzy spotkali się z ekspertami z Komisji Europejskiej.

Konsekwencją tego spotkania było rozpoczęcie przez KZGW procedury przetargowej na opracowanie MasterPlanów czyli dokumentów na okres przejściowy, które w swojej odrębnej formie obowiązywać będą do czasu zatwierdzenia w grudniu 2015 r. zaktualizowanych Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (PGW).

- W dniu 18.12.2013 r. w Szczecinie odbyły się negocjacje tekstu Umowy pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi).

Delegacji polskiej przewodniczył Witold Sumiślawski, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Negocjacje zakończyły się uzgodnieniem całości treści umowy. W najbliższym czasie wniosek o udzielenie zgody na podpisanie umowy zostanie skierowany do Rady Ministrów. Nowa umowa przewiduje m.in. likwidację priorytetowych miejsc limitujących na Odrze granicznej oraz bagrowanie jeziora Dąbie i przekopu Klucz-Ustowo przy finansowym udziale strony niemieckiej. Uzyskana w ten sposób eliminacja miejsc zatorogennych będzie podstawą do prowadzenia skutecznej polsko-niemieckiej akcji lodołamania, chroniącej przed powodzią zatorową polskie i niemieckie miejscowości nadodrzańskie, a także do polepszenia warunków żeglugi śródlądowej.

2. Spotkania z polskimi ekspertami, przedstawicielami Komisji Europejskiej oraz polskich mediów w ramach realizacji Ramowej Dyrektywy Wodnej i tzw. Dyrektywy Powodziowej.

- W dniu 17.04.2013 r. Witold Sumiśławski wziął udział w konferencji prasowej w Ministerstwie Środowiska, poświęconej działaniom i inwestycjom realizowanym dla poprawienia bezpieczeństwa powodziowego.

W konferencji wzięli udział także:

1. Stanisław Gawłowski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska,
2. Włodzimierz Karpiński – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji,
3. Rafał Bąkowski – z-ca dyrektora pionu służby hydrologiczno-meteorologicznej Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB.

Zaprezentowane zostały różne działania i projekty mające na celu poprawienie bezpieczeństwa powodziowego. Prezes KZGW zaprezentował projekt pt. „Informatyczny System Osłony Kraju przed Nadzwyczajnymi Zagrożeniami”, jego poziom zaawansowania i stopień realizacji oraz prowadzone przez RZGW największe inwestycje przeciwpowodziowe.

- W dniach 7-8.05.2013 r. Witold Sumiśławski uczestniczył w inauguracji największej w Europie imprezy wystawienniczej dotyczącej branży wodociągowo-kanalizacyjnej czyli 21 edycji Międzynarodowych Targów Maszyn i Urządzeń dla Wodociągów i Kanalizacji WOD-KAN w Bydgoszczy.

Oficjalnego otwarcia oprócz Prezesa KZGW dokonali Dorota Jakuta Dyrektor Biura oraz Tadeusz Rzepecki Prezes Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie”. Obecni byli Ewa Mes, Wojewoda Kujawsko-Pomorska, Rafał Bruski, Prezydent Bydgoszczy, prof. Marek Gromiec. Liczne dyskusje toczyły się na temat zobowiązań akcesyjnych dotyczących budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych.

- W dniach 16-17.05.2013 r. w Urzędzie Miasta Krakowa odbyło się IX Ogólnopolskie Sympozjum „Krakowskie Spotkania z INSPIRE” a tematem przewodnim były „Prawne i praktyczne aspekty wdrażania infrastruktury informacji przestrzennej”.

Podczas sympozjum zaprezentowany został ogólnie projekt ISOK oraz konkretne jego produkty - podstawy prawne oraz założenia budowanego Systemu Informatycznego Gospodarki Wodnej i Mapa Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10000.

- W dniu 3.06.2013 r. Prezes KZGW odbył przegląd pracy wszystkich zbiorników retencyjnych w województwie dolnośląskim. Zbiorniki pracowały w normalnym trybie eksploatacji i posiadają wolne pojemności powodziowe i dodatkowe.

- W dniu 18.06.2013 r. została podpisana umowa na budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Inwestycja pomoże skutecznie chronić mieszkańców dorzecza Odry od Raciborza do Wrocławia.

Dzięki zbiornikowi będzie redukowana wysokość fali powodziowej, co oznacza radykalną poprawę bezpieczeństwa przeciwpowodziowego dla 2,5 mln ludzi żyjących i pracujących w dorzeczu Górnej i Środkowej Odry. Polder pozwoli ochronić takie miasta jak: Racibórz, Kędzierzyn-Koźle, Krapkowice, Opole, Brzeg, Oławę, Wrocław, a także wsie z terenu województw: śląskiego, opolskiego i dolnośląskiego.

Uroczystość odbyła się w Ministerstwie Środowiska, a gospodarzem był Stanisław Gawłowski, Sekretarz Stanu Ministerstwa Środowiska. W wydarzeniu, oprócz Prezesa

KZGW, udział wzięli Stanisław Huskowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji, Janusz Zaleski, dyrektor w Biurze Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry, Xavier Devictor, manager Biura Banku Światowego dla Polski i krajów bałtyckich oraz wojewodowie i marszałkowie województw, samorządowcy – prezydenci miast, burmistrzowie, starostowie i wójtowie zainteresowanych obszarów. Umowę podpisał Tomasz Cywiński p.o. dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, pełniący funkcję inwestora i Andres Gonzalez Lopez, dyrektor regionalny Dragados S.A. Oddział w Polsce, będący wykonawcą.

- W dniu 31.07.2013 r. Witold Sumiński, Prezes KZGW w Sali Kolumnowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zaprezentował projekt Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK) i możliwości wykorzystania jego produktów przez jednostki samorządu terytorialnego np. w zakresie przygotowywania planów zagospodarowania przestrzennego.
- W dniu 2.08.2013 r. Premier Donald Tusk podczas wizyty w Małopolsce odwiedził i zapoznał się z postępowaniem prac na zbiorniku wodnym Świnna Poręba. Zaawansowanie prac na zbiorniku wynosiło ponad 90%. Zbiornik może przyjąć falę powodziową na poziomie tej z roku 2010.
- W dniu 29.08.2013 r. Witold Sumiński, Prezes KZGW podpisał umowę z władzami spółki Qumak S.A. na projekt, budowę i wdrożenie informatycznego systemu osłony kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK) oraz świadczenie usługi gwarancyjnej po wdrożeniu tego systemu.
Spotkanie odbyło się w Ministerstwie Środowiska a udział wzięli Stanisław Gawłowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji, Paweł Jaguś, Prezes Zarządu Qumak.
- W dniu 17.09.2013 r. rozpoczętą w lipcu budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny odwiedził Prezydent RP Bronisław Komorowski. W spotkaniu z Prezydentem, które odbyło się w miejscu rozpoczętych prac ziemnych, wzięły udział Witold Sumiński, Prezes KZGW, reprezentujący inwestora Tomasz Cywiński p.o. dyrektora RZGW w Gliwicach oraz przedstawiciele lokalnych samorządów i mediów.
- W dniu 7.10.2013 r. Witold Sumiński, wzięły udział w Międzynarodowym Kongresie Ochrony Środowiska ENVICON 2013 i przedstawił referat pt.: „Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych – czy jego wypełnienie jest realne?": W sesji poświęconej „Wyzwaniom stojącym przed samorządami oraz udziale przedsiębiorstw w gospodarce wodno-ściekowej” Prezes KZGW przedstawił aktualny stan realizowanego przez Polskę programu.

3. Konkursy i promocja KZGW podczas branżowych targów i okolicznościowych wydarzeń plenerowych.

- Uroczyste obchody Światowego Dnia Wody 2013 zorganizowane zostały przez wszystkie regionalne zarządy gospodarki wodnej w całej Polsce – 22 marca 2013 r.
KZGW w tym roku był partnerem i patronem kilku wydarzeń organizowanych z tej okazji w kilku miastach Polski. Mieszkańcy Warszawy mogli wziąć udziału w pikniku rodzinnym

organizowanym przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A., który odbył się w sobotę 23 marca o godz. 10:00 na Płycie Desantu przy ul. Solec 1. Na uczestników pikniku oprócz pięknej choć bardzo mroźnej pogody, czekało mnóstwo atrakcji na stoiskach i scenie – występy Pięknych Sióstr Czarodziejek, szalonych chemików, zespołu Veni Band, malowania na wodzie, budowy z klocków oczyszczalni, Pana Kropelki. Gwiazdą wieczoru był zespół Raz, dwa, trzy ...

Stoisko KZGW od otwarcia pikniku cieszyło się niestabną popularnością ze względu na przeprowadzane atrakcyjne konkursy i quizy na temat ogólnej wiedzy o wodzie, Zalewu Zegrzyńskiego oraz dwóch realizowanych projektów ISOK oraz Ekorob.

Mieszkańców Wrocławia obchodzili Dolnośląskie Dni Wody, którym w tym roku przewodniczył Uniwersytet Wrocławski.

W Poznaniu, KZGW objęło patronat nad II Konferencją Młodych Naukowców Uniwersytetu Adama Mickiewicza.

4. Wręczenie odznaczeń honorowych i przyznanie nagród

- W dniu 24.05.2013 r. Witold Sumiśławski, Prezes KZGW wziął udział w uroczystej konferencji poświęconej obchodom 50-lecia Stopnia Wodnego Dębe. Prezes KZGW podczas konferencji odznaczył zasłużonych pracowników Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej. Zenon Chęć Zastępca Dyrektora RZGW w Warszawie ds. Zarządu Zlewni Narwi w Dębem został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Henryk Wyszyński Kierownik Nadzoru Wodnego Borowa został odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi, Mieczysław Białczak, Kierownik Nadzoru Wodnego Ostrołęka oraz Janusz Klusek, Kierownik Nadzoru Wodnego w Dębem otrzymali Odznaczenia Środowiskowe za zasługi dla ochrony środowiska.
- W dniu 28.05.2013 r. Witold Sumiśławski, Prezes KZGW, odebrał Honorowy Dyplom i statuetkę Zielonego Lauru – 2012 dla Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej za wdrożenie Systemu Informatycznego dla obsługi Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (SIKPOŚK). Konkurs kierowany jest zarówno do samorządów, organizacji, firm, jak i pojedynczych osób zajmujących się realizacją przedsięwzięć ekologicznych. Jego celem jest promowanie ekorozwoju poprzez nagradzanie najlepszych inwestycji i przedsięwzięć gospodarczych przyczyniających się zarówno do poprawy warunków życia, jak i stanu środowiska naturalnego. Realizatorzy najbardziej efektywnych przedsięwzięć zostają uhonorowani Honorowym Dyplomem za zasługi dla rozwoju ochrony środowiska oraz statuetką ZIELONY LAUR.

5. Opracowanie i wydanie publikacji edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych - kampanie informacyjne

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej przygotował multimedialną pomoc dydaktyczną „Młody Hydrolog” dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Projekt dofinansowany został przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu priorytetowego - Edukacja Ekologiczna.

„Młody hydrolog” to bezpłatna multimedialna pomoc dydaktyczna składająca się z bazy wiedzy, słowniczka i gry dydaktycznej przygotowanej w dwóch formach: pakietu z papierową grą planszową oraz pełnej wersji internetowej uruchomionej na dedykowanej stronie internetowej www.mlodyhydrolog.pl. Celem tej pomocy jest

dostarczenie wiedzy o wodzie, wzbudzenie emocji i zachęcenie do osobistego zaangażowania uczniów w sprawy środowiska. „Młody Hydrolog” ma wspomagać edukację formalną i jest oparty na podstawie programowej kształcenia ogólnego dzieci w klasach I-III szkoły podstawowej.

W dniu 5.11.2013 r., Witold Sumiński, Prezes KZGW wziął udział w spotkaniu prasowym w Szkole Podstawowej nr 29 im. Giuseppe Garibaldiego przy ul. Fabrycznej 19 w Warszawie rozpoczynającym również kampanię informacyjną.

Część merytoryczna projektu czyli „baza wiedzy” została podzielona na cztery bloki tematyczne:

- Woda to życie,
- Jak wykorzystujemy wodę,
- Jakość naszych wód,
- Chronimy i oszczędzamy wodę.

Tematyka bloków jest szeroka i dotyczy znaczenia wody w życiu człowieka i innych organizmów, jej specyficznych właściwości, jakości wody w Polsce i na świecie oraz zanieczyszczenia wód i działań związanych z ich ochroną i oszczędzaniem. Każdy blok tematyczny obejmuje 20 zagadnień związanych z wodą, co łącznie pozwala na omówienie 80 ważnych dla hydrologii zagadnień. Każdemu zagadnieniu poświęcona jest jedna multimedialna plansza. Dodatkowo w bazie wiedzy znajduje się:

- 50 prostych doświadczeń,
- 80 ciekawostek,
- 20 filmów,
- 442 zdjęcia.

W skład pakietu wchodzi również multimedialny słowniczek z 127 terminami, które podczas analizy treści poszczególnych plansz, mogą być niejasne dla niektórych uczniów.

Materiały przygotowane są w taki sposób, aby można było korzystać z nich w całości lub w częściach. Treści znajdujące się na poszczególnych planszach pozwolą poszerzyć i uatrakcyjnić pracę z uczniami zarówno podczas zajęć lekcyjnych, jak i pozalekcyjnych.

Cennym elementem są propozycje ćwiczeń do wykonania przez uczniów samodzielnie w domu lub podczas zajęć na terenie szkoły. Ćwiczenia obejmują doświadczenia i obserwacje przyrodnicze związane z wodą i środowiskiem wodnym.

Wszystkie treści podane są w przejrzysty sposób w atrakcyjnej szacie graficznej uwzględniającej stosowne środki przekazu dostosowane do wieku odbiorców. Teksty można przeczytać lub odsłuchać w postaci nagrania lektorskiego. Dodatkowo dzieci mogą posłuchać dźwięków związanych z wodą i przyrodą. Teksty zostały wzbogacone odpowiednimi zdjęciami, rysunkami oraz schematami.

W ramach realizacji projektu Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej rozesłał Multimedialną pomoc dydaktyczną „Młody Hydrolog” do 9 900 szkół podstawowych w całej Polsce.

Kampania medialna (banerowa) „Młodego Hydrologa” była prowadzona do 30 grudnia 2013 r. na stronie internetowej tygodnika „Głos Nauczycielski” (www.glos.pl) oraz na portalu skierowanym dla rodziców www.familie.pl

6. Objęcie honorowym patronatem wydarzeń związanych z gospodarką wodną

W roku 2013 Prezes KZGW objął honorowym patronatem 7 wydarzeń będących wyróżnieniem, podkreślającym szczególny charakter przedsięwzięć związanych z funkcjonowaniem gospodarki wodnej w Polsce.

Tabela 7. Wydarzenia objęte przez Prezesa KZGW honorowym patronatem w 2013 r.

Nazwa przedsięwzięcia	Organizator	Termin i miejsce
XVI Sympozjum Naukowo - Techniczne WOD-KAN-EKO 2013	BMP bis	5-7 listopada 2013 r.
X edycja konkursu Nagrody Przyjaznego Brzegu	Centrum Turystyki Wodnej PTTK	II kwartał 2013 - I kwartał 2014
Kampania informacyjno-edukacyjna "Woda Źródłem Życia" z zakresu zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi ze szczególnym uwzględnieniem rzeki Wisły	Fundacja na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju	1 kwietnia 2013 - 30 września 2014 r. Warszawa
Światowy Dzień Wody 2013	MPWiK	23 marca 2013 r. Płyta Desantu przy ul. Solec 1; Warszawa
Dolnośląskie Dni Wody w ramach Światowego Dnia Wody	Uniwersytet Wrocławski	22 marca 2013 r. Wrocław
II Konferencja Młodych Naukowców z okazji Światowego Dnia Wody	Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu	21-22 marca 2013 r. Poznań
5 edycja HydroSilesia 2013 oraz 3 edycja MELIORACJE2013	Expo Silesia Sp. z o.o.	23-24 października 2013 r. Sosnowiec

14.3. Załatwianie skarg i wniosków wpływających do Urzędu

W 2013 r. w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej rozpatrzono 93 skargi i wnioski, spośród których 76 załatwiono we własnym zakresie, a 17 przekazano według właściwości.

W grupie skarg i wniosków rozpatrywanych we własnym zakresie, pozytywnie załatwiono 8, negatywnie 22, zaś 46 w inny sposób.

Kierowane do KZGW skargi i wnioski dotyczyły następujących zagadnień:

- ochrona przyrody – 1,
- ochrona czystości wód i gospodarka ściekowa – 7,
- stosunki wodne i podtapianie gruntów – 34,
- działalność inwestycyjna i eksploatacyjna urządzeń wodnych – 12,
- sprawy związane ze stosowaniem prawa górniczego i geologicznego – 1,
- sprawy pracownicze – 4,
- sprawy różne – 34.

Podsumowanie

Rok 2013 był rokiem, w którym kontynuowano realizację szeregu inwestycji hydrotechnicznych, istotnych dla gospodarki wodnej, a w szczególności dla bezpieczeństwa powodziowego. Priorytetowymi inwestycjami były:

- budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba,
- budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze (polder),
- budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze,
- modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego;
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe Lewina Brzeskiego,
- kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I,
- poprawa stanu technicznego i bezpieczeństwa powodziowego stopnia wodnego we Włocławku.

Inwestycje realizowane były z wykorzystaniem środków unijnych, środków kredytowych, środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków budżetu państwa.

W roku 2013 zakończono realizację części projektów współfinansowanych z RPO:

- Budowa Małej Elektrowni Wodnej na zaporze Chańcza zlokalizowanej na rzece Czarnej Staszowskiej,
- Modernizacja Kanału Ślesińskiego – remont śluz w Koszewie, Gawronach, Pątnowie i Morzysławiu oraz roboty pogłębiarsko – udrożnieniowe,

Ponadto w ramach projektu „Zakup specjalistycznych jednostek pływających oraz specjalistycznego wyposażenia na potrzeby RZGW Szczecin, niezbędnego do prac przy utrzymaniu śródlądowych dróg wodnych” sfinansowano budowę specjalistycznych jednostek pływających oraz specjalistycznego wyposażenia, niezbędnych do realizacji zadań statutowych RZGW.

Jednocześnie stwierdzić należy, iż prowadzenie inwestycji wymaga również zwiększonych nakładów na utrzymanie nowopowstałego majątku gospodarki wodnej. Obowiązek zachowania trwałości obiektu wynika zarówno z przepisów Prawa budowlanego i Prawa wodnego, a także z warunków dofinansowania zadań środkami unijnymi oraz warunków umów z międzynarodowymi instytucjami finansowymi (BRRE, EBI, BŚ). W ślad za tym niezbędne jest zwiększenie środków budżetowych przeznaczanych na utrzymywanie wód i urządzeń wodnych, które to środki od kilkunastu lat są dalece niewystarczające w stosunku do zgłaszanych rokrocznie potrzeb.

Ponadto niezbędnym jest wzmocnienie kadrowe zarówno regionalnych zarządów gospodarki wodnej, jak i KZGW, celem zapewnienia właściwej obsługi obiektów, planowania zadań i nadzoru merytorycznego i finansowego. Zaznaczyć należy, iż Prezes KZGW rokrocznie informuje Ministra Środowiska, zarówno poprzez sprawozdania roczne, jak i podczas prac nad projektem budżetu państwa, o konieczności dokonania wzmocnień kadrowych. Braki kadrowe dotyczą też innych aspektów działalności Prezesa KZGW i regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Środki przeznaczone w 2013 r. przez budżet państwa na utrzymywanie wód i urządzeń wodnych, podobnie jak w poprzednich latach, były niewystarczające. Wartość obiektów hydrotechnicznych i budowli regulacyjnych, będących w administracji regionalnych zarządów gospodarki wodnej, została oszacowana w poziomie cen 2008 r. na kwotę ok 23,6 mld zł.

Przekazywane przez budżet państwa środki nie wystarczają zarówno na prowadzenie bieżących prac w zakresie utrzymywania wód i urządzeń wodnych, jak również na likwidację skutków powodzi. Brak jest również środków na odszkodowania związane z trwałym zajęciem gruntów przez wody płynące. Niewystarczające finansowanie zadań gospodarki wodnej prowadziło na przestrzeni ostatnich lat do konieczności podejmowania realizacji wyłącznie najpilniejszych zadań. Podejmowanie takich działań przynosi efekty doraźne, natomiast w dłuższym okresie powoduje szereg negatywnych zjawisk, poprzez dekapitalizację majątku. Pogarszający się stan techniczny obiektów hydrotechnicznych i budowli regulacyjnych, niepodejmowanie bieżących zadań w zakresie technicznego ubezpieczenia brzegów i zapewnienia właściwych parametrów koryt, w tym zadań związanych z regulacją wód, prowadzi do zwiększenia zagrożenia powodziowego, pogorszenia stanu infrastruktury technicznej, zlokalizowanej na gruntach przyległych do wód (mosty, drogi, urządzenia kanalizacyjne itp.), co z kolei powoduje lawinę roszczeń ze strony społeczności lokalnych i władz samorządowych, a także może doprowadzić do realnego zagrożenia katastrofą budowlaną. Ciągły niedobór środków na realizację ustawowych zadań jednostek gospodarki wodnej, w ostatnich dwóch dekadach, dodatkowo deprecjonuje znaczenie zarówno samego gospodarowania wodami, jak i jednostek za nie odpowiedzialnych, co w konsekwencji ma również wpływ na realizację działań związanych m. in. z ochroną przeciwpowodziową, właściwym zarządzaniem zasobami wodnymi i poprawą ich stanu.

Utrudnieniem w realizacji przez KZGW oraz regionalne zarządy gospodarki wodnej zadań statutowych był i jest w dalszym ciągu tryb pozyskiwania środków budżetowych, pochodzących z rezerw celowych. W 2013 r., podobnie jak w roku poprzednim, około połowa środków na gospodarowanie wodami pochodziła z rezerw celowych budżetu państwa. Środki te przekazywane były w terminach, które utrudniały zarówno planowanie jak i późniejszą realizację robót.

W roku 2013 wdrożony został System Informatyczny dla potrzeb KPOŚK (SIKPOŚK), który jest pierwszym, profesjonalnym systemem umożliwiającym monitorowanie realizacji zadań ujętych w Programie. System ten został wyróżniony statuetką „Zielony laur” przez Polską Izbę Gospodarczą „Ekorozwój”, podczas VIII edycji konkursu.

Pod koniec 2013 roku Prezes KZGW zainicjował powstanie Technicznej Grupy Roboczej ds. KPOŚK.

W roku 2013 w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej zintensyfikowano prace nad Informatycznym Systemem Osłony Kraju przed Nadzwyczajnymi Zagrożeniami (ISOK) – pierwszym w Polsce i jednym z pierwszych w Europie kompleksowym systemem informatycznym, zawierającym pełne dane o terenach zagrożonych powodzią.

W 2013 roku kontynuowano rozpoczęte w latach poprzednich prace, zmierzające do aktualizacji i opublikowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – na potrzeby drugiego cyklu planistycznego, wdrażającego postanowienia wynikające z RDW i ustawy Prawo wodne, zgodnie z opracowanym „Wykazem zadań i działań dla procesu planowania gospodarowania wodami zgodnie z wymaganiami RDW i ustawy – Prawo wodne w latach 2010-2015” (zatwierdzonym przez kierownictwo resortu środowiska 3 listopada 2010 r.).

W związku z wymaganiami Komisji Europejskiej, we współpracy z Ministerstwem Środowiska, rozpoczęte zostały prace zmierzające do opracowania tzw. MasterPlanów dla obszarów dorzeczy w Polsce, obejmujących planowane i realizowane działania/inwestycje, mogące mieć istotny wpływ na stan jednolitych części wód.

W roku 2013 Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej kontynuował współpracę na wodach granicznych z Republiką Federalną Niemiec, Republiką Czeską, Republiką Słowacką, Ukrainą, Republiką Białorusi oraz Republiką Litewską.

W ramach nadzoru nad dyrektorami regionalnych zarządów gospodarki wodnej prowadzono kontrole planowe i doraźne, Prezes Krajowego Zarządu zatwierdził sprawozdania z realizacji zadań dyrektorów RZGW w 2012 roku oraz plany działalności na 2013 rok. Na bieżąco prowadzono sprawy w zakresie współpracy z Sejmem i Senatem, załatwiano skargi i wnioski, w tym dotyczące działalności dyrektorów RZGW. Przeprowadzono też 11 kontroli gospodarowania wodami wraz z działaniami pokontrolnymi.

Rok 2013 był kolejnym rokiem sprawowania przez Prezesa KZGW nadzoru nad powołaną w 2011 r. państwową służbą ds. bezpieczeństwa budowli piętrzących. W ramach swojej działalności Prezes koordynował prace związane z przeprowadzanymi przez państwową służbę pomiarami i badaniami pozwalającymi opracować ocenę stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli stale i okresowo piętrzących wodę.

Jednocześnie Prezes KZGW kontynuował sprawowanie nadzoru nad pozostałymi służbami tj. państwową służbą hydrologiczno-meteorologiczną oraz państwową służbą hydrogeologiczną.